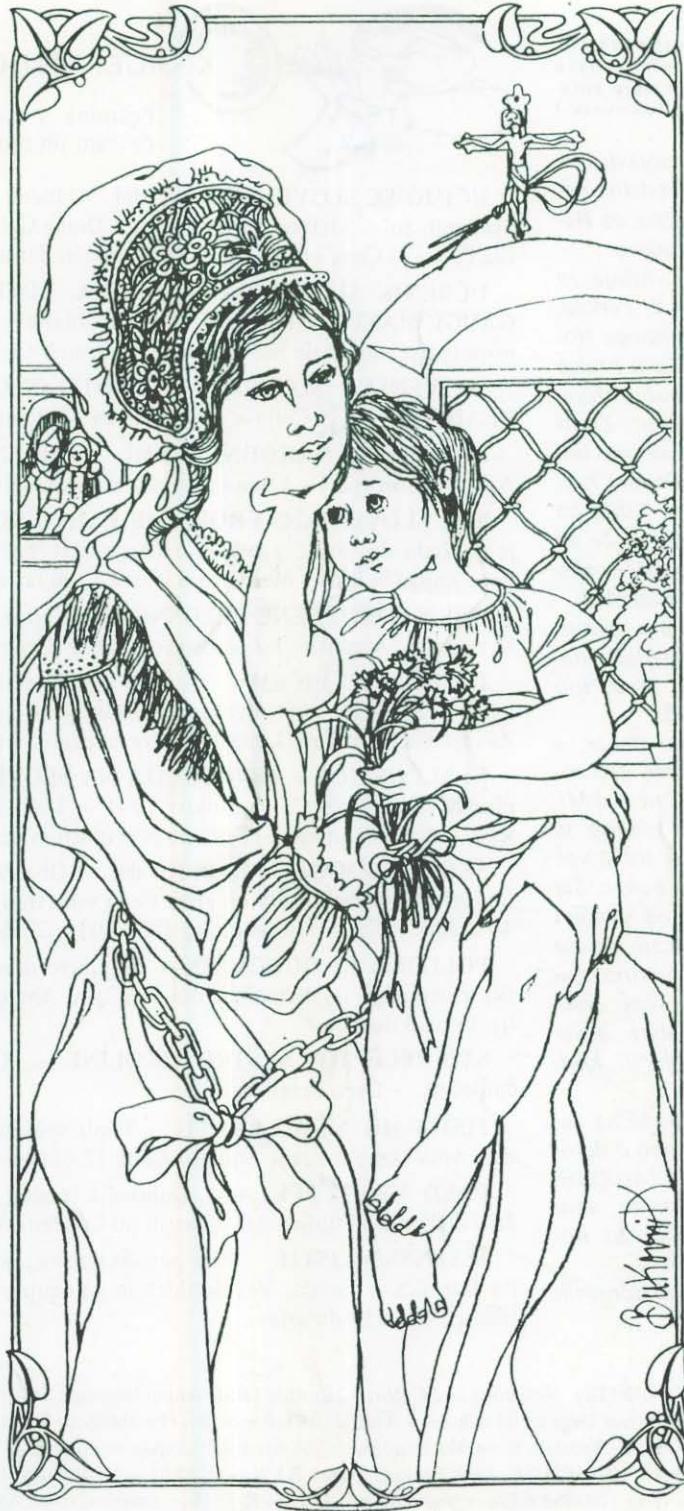

LETO –
YEAR 44
FEBRUAR 1995

m
i
s
1
-1

THOUGHTS

01 MAR 1995

Naslovna slika: Slovenska mati – "žena, vzgojiteljica za mir" dneva miru 1995. (Ilustracija je delo ameriške Slovenke Nancy Bukovnik.) + + +

V MISLIH že vsa leta objavljamo tudi darove v razne dobrodelne namene: za misijone, za lačne, za Baragovo ali Slomškovo zadevo . . . Zadnji čas prihajajo tudi prošnje za pomoč obnovi slovenskih cerkva, Škofovih zavodov, romarskega doma na Sveti Gori . . . Tako bralce spominjam, da je pomoč bližnjemu naša krščanska dolžnost. Zlasti za pomoč domači fari, kjer smo bili rojeni in krščeni, se nekateri radi odzovejo s svojim darom. Nihče pa seveda ni prisiljen in kdor noče ali ne more dati, pač ne bo dal. Enako je glede daru v tiskovni sklad Misli.

Dobil sem nepodpisano pismo (poznam pa pisavo), ki napada naše "neštevilne nabirke" in so mu celo darovi za Misli odveč.

" . . . Vsi samo zbirajo denar, a nikdar ne objavite, v kateri žep romajo vse tiste zbirke . . . In ako Misli niso več ekonomsko možne, je rešitev enostavna: ni jih treba več tiskati in bo problemov konec. Saj je časopis na pretek na vsakem vogalu. Tisto, kar vi tiskate, je vse skupaj malo ali pa nič koristno. Kateri časopis čitamo, je pač naša stvar. Z vsiljevanjem nabirk boste pa še tiste naročnike izgubili, kolikor jih še imate . . . "

Hvala Bogu, da velika večina naročnikov misli drugače tako o darovih v dobre namene kot o MISLIH. Za mnoge dobre namene smo že zbrali preko Misli in še bomo tudi v bodoče, kajne?

— Urednik in upravnik

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poština v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČIMO SE SLOVENSKO – I. del – Odlična metoda pouka mladine osnovnih šol – Melbournske učiteljice Draga Gelt, Magda Pišotek in Maja Penca – Cena 10 dolarjev. Res koristen dar mladim znancem.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA. I.DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL. PART I.) Cena 12 dolarjev. Žal je drugi del pošel in nove izdaje najbrž ne bo. Slovenian Research Center of America.

SLOVENSKO SLOVSTVO – BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) – A. L. Ceferin (ed.) – Cena 11 dolarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI – SLOVENIAN FOLK SONGS – A. L. Ceferin (ed.) – Cena knjižice z audio-kaseto vred 6 dolarjev.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Draga Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbournu. Cena 22 dolarjev.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE – Knjiga zanimivih esejev Dr. M. Kremžarja (Argentina) o preosnovi družbe. Cena 10 dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM – Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. Zadnjo izdajo v štirih knjigah dobite za ceno 35 dolarjev.

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM, II. del. – Zanimiva študija razvoja dogodkov 1941 – 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos. Cena 27 dolarjev. (Cena za prvi in drugi del skupaj je 40 dolarjev.)

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. – Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprtlo s številnimi dokumenti. Cena vseh treh zajetnih knjig skupaj je 40 dolarjev. Samo zadnja knjiga (III. del) je 28 dolarjev.

POLITIKA IN DUHOVNIK – Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika v Angliji Msgr. Ignacij Kunstlja. Cena 3 dolarje.

STO RECEPTOV SESTRE NIKOLINE. – Kuharska knjiga o domačih jedeh. – Cena deset dolarjev.

PISMA MRTVEMU BRATU – Topli spomini na brata – Avtor je duhovnik Lazarist Franc Sodja – Cena 12 dolarjev.

PRED VRATI PEKLA – Duhovnik Lazarist Franc Sodja opisuje v živo življenje v ljubljanskih zaporih po končani vojni. – Cena 8 dolarjev.

JESENSKO LISTJE – Prva pesniška zbirka adelaidskega pesnika Ivana Burnika – Legiša. Ves dobiček je namenjen ljubljanski otroški bolnišnici. Cena 10 dolarjev.

misli

(THOUGHTS) Religious and Cultural Monthly in Slovenian language. Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) Fr. Basil Valentine, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE, 19 A'Beckett Street, KEW, Vic. 3101 – Naslov: MISLI, P.O.Box 197, KEW, Vic. 3101 + Tel.: (03)853 7787 – Fax (03)853 6176 + Naročnina za leto 1995 je 10.– dolarjev, izven Avstralije 18.– dolarjev, letalsko s posebnim dogовором + Naročnina se plačuje vnaprej + Poverjeništvo za MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo + Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema + Za objavljene članke odgovarja pisec sam + Stava in priprava strani (Typing and lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing Pty. Ltd. (Simon Špacapan), 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056 – Tel.: (03)387 8488 – Fax: (03)380 2141

*božje
misli
in
človeške*

Leto
44
št.
2

FEBRUAR 1995

Ob letošnji 50-letnici – stran 33

Staro naj plemeniti novo

– Iz papeževega govora ob proglašitvi nove blažene

Mary MacKillop – stran 34

Naš kulturni praznik – stran 35

O Vrba! Srečna draga vas domača

– Obisk Prešernove rojstne hiše opisujeta K. Mahnič in A. Juvan

v "Slovencu" – stran 36

Kaj spet hoče ta Cerkev?

– Janez Gril – stran 39

Dobro jutro – pesem

– Tone Kuntner – stran 40

Sv. Blaž in razposajeni angelci

– legenda p. Jn – stran 41

Središče svetih Cirila in Metoda,

Melbourne – P. Tone – stran 43

Psalm 29 – Vojan T. Arhar

– stran 45

Izpod Triglava – stran 46

Na poti do oltarja – O prvi avstr.

blaženi – P. Valerijan – stran 48

Središče svetega Rafaela, Sydney,

– P. Valerijan – stran 50

Moje celice – zapiski iz zaporov

– Jožko Kragelj – stran 53

Naše nabirke – stran 53

Središče svete Družine, Adelaide,

– P. Janez – stran 56

Bogkov kot – pesem

– Marjan Jakopič – stran 57

Z vseh vetrov – stran 58

Kotiček naših mladih – stran 60

Križem avstralske Slovenije

– stran 61

Pa spet nekaj uvoženega iz

Republike Slovenije – stran 64

Ob letošnji 50-letnici

LETO 1995 je steklo svojo pot. Mesec za mesecem bo odšel v večnost in končalo se bo, da sami ne bomo vedeli kdaj. Doma se letos pripravlja na proslavljanje pomembne petdesetletnice, ki tudi nas prizadene. Kakšne? Petdesetletnice "zmage nad fašizmom", pravijo. In to hočejo v tem letu očitno poudariti tako močno, da bi s tem udušili petdesetletnico drugega -izma, ki je ob koncu vojne usužnil slovenski narod. S svojim kričanjem hočejo udušiti petdesetletnico množičnih umorov nedolžnih povojskih žrtev - krvavi sad pisanega zmagošlavja ob koncu uspele stalinistične revolucije v naši rodni domovini. Udušiti hočejo petdesetletnico odhoda tisočev preko meje v neznano, da si rešijo vsaj golo življenje.

Tako lepa prilika, da bi ob pomembni petdesetletnici sprejeli zgodovinska dejstva kot so v resnici bila in si kot ljudje različnih nazorov a vendar bratje istega naroda segli v roke v iskreni spravi in popravi krivic, da bo enkrat konec travme, ki še vedno visi nad narodom.

Doma je bilo objavljenih že več preprostih a po vsebini močnih pisem, ki vabijo slovenske vernike, naj to leto izrabijo za čas zadoščevanja. S posebnimi molitvami naj bi po raznih krajih, zlasti pa na množičnih grobovih, v Kočevskem rogu in na Teharjah, zadoščevali za Kajnov greh. Dokler namreč ne bo priznanja in kesanja nad tem grehom, kar je pogoj za spravo, toliko časa Slovenija ne bo mogla sproščeno zadihati v duhovni pomiritvi.

Eden načinov zadoščevanja je lahko tudi duhovno gibanje SPRAVNE MOLITVE ZA SLOVENIJO, ki je zaživello pred dobrimi štirimi leti in ima med svojimi člani tudi cele družine. Njih pobudo je sprejel in podprt ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar.

Iz sporeda tega duhovnega gibanja za Slovenijo vidimo, da si je za svojo spravno in zadostilno duhovnost izbralo naslednje naloge:

- vsak dan že zjutraj darovati Bogu novi dan, zvečer pa zmoliti rožni venec, po možnosti v krogu družine;

- vsako nedeljo darovati Bogu zadostilno obhajilo v spravo za vse zanemarjene nedeljske maše v našem narodu;

- vsak mesec pristopiti k zakramentu sprave, na primer na prvi petek ali prvo soboto; vsaj enkrat na leto naročiti sveto mašo v zadoščenje za grehe našega naroda in grehe vsega sveta;

... Tudi ptičica svoje gnezdo pozna, kako bi človek rojstni kraj pozabil! Sleherni zelen homec nas pomni veselih mladih dni, vsak studenec nam pripoveduje od srečnih rajnih časov pretekle mladosti. Travnik zeleni in ledinice pisane nam kažejo, kako veselo je svoje dni naše življenje bilo. Kdo bi svoji ljubi domovini za vse to hvale ne vedel?...

ANTON M. SLOMŠEK

- kdor more, naj Bogu prostovoljno daruje svoje žrtve, dobra dela in razna premagovanja;
- vsako žalitev takoj odpustiti in nikogar nikdar obsojati;
- vsak dan moliti k Svetemu Duhu za cerkvene in civilne voditelje slovenskega naroda;
- moliti in delati za narodno spravo na vseh ravneh, zlasti pa med domačimi, sorodniki in sosedji.

Bi se pridružil tudi ti? Morda bo tiho zadoščevanje posameznikov zgladilo pot do sprejema resnice in poprave krivic, narodu pa končno le odvzelo breme, ki mu še po preteku pol stoletja ne pusti svobodno dihati.

Ljubljanski motiv

Staro naj plemeniti novo

AVSTRALIJA je na moč podobna Sveti deželi. Ne samo zaradi puščave in divjine, v kateri je potrebno pripraviti pot Gospodu, ampak tudi zaradi globoke duhovne slepote. Tako kot je bila mati Mary MacKillop, po kateri se je razodela božja slava v Avstraliji, s prijaznostjo, pogumom in sočutjem glasnica veselega oznanila med osamljenimi "bojevniki" in revnimi prebivalci predmestij, tako naj bodo tudi današnji Avstralci. V tujcih naj gledajo Kristusa, srečujejo naj ga v njih in delajo za to, da ga bodo tudi priseljenici mogli srečati v Avstralcih. Samo tako bo mogle Avstralija resnično živeti svojo poklicanost: biti čudovita zmes starega in novega, različnosti in enotnosti.

Danes se krščanska skupnost srečuje s sodobnimi puščavami. Z obširnimi področji brezbržnosti in nestrpnosti, razočaranji zaradi rasizma in preziranja drugih, z ovirami sebičnosti in nezvestobe, z grehom v vseh njegovih oblikah in izrazih in s pohujšanjem greha, ki ga poveličujejo sredstva družbenega obveščanja. Če torej Cerkev neprestano spominja na božji zakon, položen v človeška srca in razdet v Stari in Novi zavezi, tega ne dela zaradi

samovoljne navezanosti na preteklo izročilo in preživete poglede. Čovek, ki se je odtrgal od Stvarnika in Odrešenika, ne more izpolniti svojega poslanstva in ne bo mogel živeti v miru. Zato mora biti Cerkev povsod "znamenje in varuhinja presežnosti človeške osebe", ko gre za obrambo življenja od spočetja do naravne smrti, ko gre za družinsko življenje, ko gre za pospeševanje pravičnosti na vseh ravneh prek svojega družbenega nauka.

Kristus je navzoč v Sydneyu in v vsej Avstraliji! In daje vsemu življenju evharistični pomen - pomen zahvaljevanja. Možje in žene pogosto pozabljujo na to - v mislih, da so sami ustvarili dobrine, ki jih obdajajo, in tako z lahkoto izgubijo izpred oči Boga. Zato ne iščejo več božjega kraljestva. Svetniki pa nas učijo, naj gledamo na Kristusa kot na središče in vrh božje ljubezni do človeštva. Zato jih Cerkev slavi, jih dviga do časti oltarja in predлага kot vzore, ki jih je treba posnemati. Oni so glasniki pravega smisla človeškega življenja.

Iz sydneyjskega govora papeža Janeza Pavla II.
ob proglašitvi m. Mary MacKillop za blaženo.

NAŠ KULTURNI PRAZNIK

MALO je narodov - če sploh kateri - ki bi enega svojih narodnih praznikov posvetil kulturi. Slovenci ga imamo. Proslavljamo ga vsako leto na dan 8. februarja, ki je obletnica smrti našega kulturnega velikana FRANCETA PREŠERNA. Dne 8. februarja 1849 je v Kranju zaključil svojo zemsko pot naš največji pesnik, na katerega je slovenski narod lahko upravičeno ponosen.

Kot študenta na dunajskem vseučilišču ga je zajel svobodomiseln tok tedanjega časa, ga s silo trgal izročilom vernega rodu in mu kazal tudi v Cerkvi in njenih služabnikih nasprotnike "boginje razuma". A premagal ga ni, kar priča njegov bogati pesniški zaklad. Če pa je njegovo življenje včasih kazalo drugače - smrtna senca ga je znova tesno približala in spravila z Bogom. Saj je pesnik sam doživljal ono, kar je v svoji globoki intuiciji čutil, ko mu je drselo pero po listu papirja in pisalo naslov za porajajočo se pesem: Memento mori... Zdaj je v resnici prišla smrt, da njemu iztrga življenje, polno ustvarjanja nesmrtnih umetnin, ki pa so jih rodile ure trpljenja in notranje razdvojenosti njegove nežnočuteče pesniške narave.

Francetu Prešernu je kljub svobodomiselstvu in neurejenem življenju tlela v srcu globoka vera. Premočna je bila iskra, ki jo je v mladi duši vžgala verna slovenska kmečka mati, ko se je sklanjala nad Francetovo zibelko ter svojemu sinku pela uspavanko o Ježušku in angelcih, ali pa ga učila sklepati ročice k molitvi in delati križec. Od nje je dobil srčno dobroto in toploto ter čut za pravico, ki veje iz njegovih verzov in da slutiti še vse kaj globljega. Da, včasih je iskra vere v pesniškem zanosu celo močno zagorela. Tudi v "Krstu pri Savici" je ves Prešeren, kakor je ves v Sonetnem vencu Primičevi Juliji, znani ljubezenski "Pod oknom", ali pa v pesmi "Tri želje"...

Slovenska domovina je prav za prav šele ob pesnikovi smrti spoznala, koga je v njem izgubila. Vendar mu pravega mesta na slovenskem Parnasu še ni dala. Prešerna je v pravi luči za slovensko literarno zgodovino pokazal šele Stritar. Danes pa ve za njegovo ime vsak slovenski otrok. Da, tuji narodi nam zavidajo našega mojstra soneta. Gotovo pa si niti

sam pesnik nikoli ni mislil, da bo njegova Zdravljica enkrat postala - slovenska narodna himna.

France Prešeren je s svojim življenjskim pesniškim delom dokazal, da je tudi zatirani slovenski jezik zmožen visokih misli. Pokazal je svojemu narodu pot ostalih kulturnih narodov in ga s svojo poezijo uvrstil mednje. Podaril je materini govorici vrsto novih pesniških oblik, ki jih slovenski jezik po mnenju nekaterih "ni bil zmožen". Še več: Prešeren je s svojimi poezijami rešil naš jezik, ki bi ga drugače zelo verjetno preplavil ilirski val. To je brez dvoma ena največjih njegovih zaslug.

Tako smo se ob letošnjem kulturnem prazniku s temi skromnimi vrsticami spomnili obletnice smrti Franceta Prešerena, ki je s svojo pesniško besedo priznal, da "srečen je le ta, kdor z Bogomilo up sreče onstran groba v prsih hrani..."

Slava njegovemu spominu!

O Vrba! srečna, draga vas domača

Frančiška Ksaverija - 3. decembra 1800 - krščenega položili vanjo. Vendar pa v Mušičevi knjigi *Sila spomina* njegova sestra Lenka takole pove: "Otrok, bratov in sestra, nas je bilo pri Ribču osem. Trije fantje, pet deklet. Vsi smo bili rojeni tule v kamri, ki se hiše drži. Zibelko vseh nas so mati menda neki revi dali; ali je pa z našo hišo vred pogorela, ko je bil leta 1856 v Vrbi ogenj."

V kamri je še postelja Finžgarjevih staršev, ki je bil tedaj glavni pobudnik za ureditev pesnikovega doma, hišna skrinja iz leta 1800 in družinsko leseno razpelo.

V "hiši", kot so tedaj imenovali prostor, v katerem so se največ zadrževali, nam pozlačena stenska ura več ne odbija časa, še vedno pa nemo priča o premožnosti Ribčeve družine, prav tako kot velika, od črvov preluknjana miza s podobo ribe, narejene nalašč zanjo. Tudi masivni stoli, brez žebljev "skupaj dani", dragoceni pribor za rezanje mesa in oba "tabernaklja" govore o tem. Tabernaklja sta vzdani stenski omarici. V eni je imel hišni gospodar shranjene frakeljne in žganje, v drugi pa dokumente in denar. Otroci se "svetima prostoroma" niso smeli približati.

Hiša z lesenim podom, klopmi ob stenah in veliko pečjo deluje prostorno in toplo. Kako je bilo šele takrat, ko so se na peči greli otroci; z železnega droga pod stropom so viseli rumeni koruzni storži, s kavljev kožuhui, iznad vrat pa so s police dišali hlebi doma pečenega kruha, varno spravljeni pred vedno lačnimi otroškimi očmi. Zdaj na peči samevajo stara tehtnica, likalnik na oglje in glineni model za šarkelj, na klopi nasproti pa je pritrjen lesen mlinček za kavo, katerega ročico še danes zavrti marsikateri (predvsem mlajši) obiskovalec. Nad njim si lahko ogledamo denar iz tistega časa: srebrnike, tolarje, krajcarje in guldne - prvi papirnatni denar. Po stenah vise podobe na steklu, na katerih prevladuje značilna oranžna barva, ki poživilja in razveseljuje prostor.

V veži ob povečanem faksimilu Prešernovega

VRBA je bila v začetku 19. stoletja, torej v letih Prešernovega rojstva in njegove mladosti, prijazna kmečka vasica, ki je štela le devetnajst zidanih, s slamo kritih hiš. Tudi Ribčeva (kot se je po domače reklo Prešernovi domačiji) je imela slammato streho vse do požara leta 1856 in še nekaj let po njem. Kasneje so jo prekrili z opeko.

Vrba tudi danes ostaja prijazna vasica, ki jo varuje opevani sveti Marko s svojo starodavno ljubko cerkvico in kjer do pesnikove rojstne hiše, poleg asfaltirane, še vedno vodi tudi kolovozna pot. Dolga hiša z majhnimi okni, dvoriščem in stopniščem, ki takoj zaživi v spominu, polna vrišča in prerivanja iz osnovnošolskih let. Edina hiša naših slavnih mož, ki si jo poleg Cankarjeve vrhniške živo zapomniš skozi vsa ta leta, kot da nas šolarje na poučne ekskurzije ne bi "gnali" nikamor drugam.

KJER HIŠA MOJEGA STOJI OČETA

Najprej si spet zaželiš videti zibko, z vezeno posteljnino postlano, v kateri se je, kot pravijo, zibal mali France, ki so ga v poznojesenskem popoldnevu, na dan rojstva in god svetega

rokopisa o Vrbi najprej obudiš spomine na osnovnošolsko učenje pesmic. Šele nato oči poromajo na mentergo, v kateri so mesili kruh, žličnik, sklednik z veliko bakreno skledo in dvema kositrnima krožnikoma, iz katerih je jedel tudi pesnik Prešeren. Pod sklednikom je škafnica - odprtina, kamor so postavljali škafe - zajemalka za vodo in svitek za nošnjo škafov. V veži sta tudi dve skrinji: skrinja iz Žirovnice iz leta 1812 in hišna iz leta 1831. Tam je tudi putrh, v katerem so s seboj na polje nosili vodo, laterna s svečo za nočne obhode posestva, krplje za hojo po snegu in dereze za led.

Znamenita črna kuhinja je še vedno črna, a prav zato prijetno domača, z nostalgičnim pridihom obdobja, ki se ne bo vrnilo. Edini vir svetlobe v njej je bila poleg ognja železna leščerba (oljenka ali lojenka), v katero so nalili loj iz scvrtih živalskih maščob. Iznajdljivost ljudi nam predstavlja paleta različnih pomagal, ki so jih uporabljali pri kuhi in peki. Tu so trinožnik, žličnik za žlice, litoželezna posoda, kozice, ponvice za zabelo, lončene posode, burkle za "lonce vlečt", lopar za "kruh v peč dajat", greblja za čiščenje pepela in žerjavice iz peči, omelo za ometanje peči (iz ličkanja ali slame)... V kuhinji so na rajgelnih in glistah tudi sušili meso.

ZVESTO SRCE IN DELAVNA ROČICA

"Prešernova hiša je kakor moj dom, živim z njo."

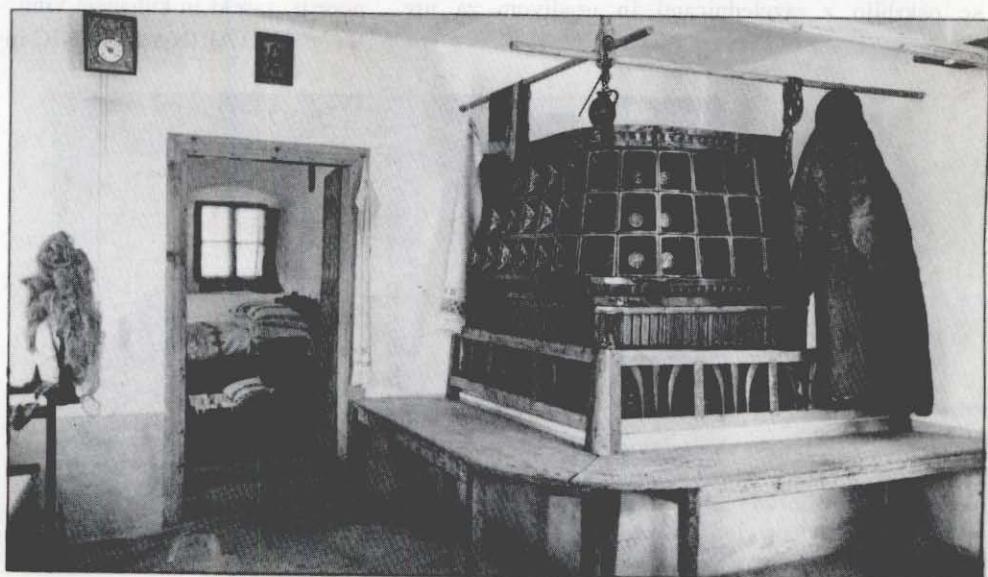
Z oskrbnico Prešernove rojstne hiše, Jožico Završnik iz Žirovnice, sedimo v topli kuhinji,

prostoru, v katerem se zadržuje, če ravno ne pospravlja hiše, dela na vrtu, zaliva rož, vodi obiskovalcev, prodaja razglednic, knjig in spominkov, kuri peči... Da, tudi to počne: vsako leto enkrat, ko prvo soboto po kulturnem prazniku izpred hiše v Kranju, v kateri je pesnik umrl, v njegovo rojstno vas pritečejo maratonci, na smučkah ali brez njih, pač vremenu primerno. Pogrejejo se ob krušni peči in v hiši obesijo venec, ki so ga prinesli s seboj. Ta tek že preko deset let prireja turistično društvo Žirovnica.

Prešernova domačija zaživi tudi 8. februarja, ko je v njej proslava v pesnikov spomin. V prepolni hiši se bere poezija, je domač kruh z zaseko, pijeta žganje in kuhanje vina. Vabljeni so prav vsi, ki jim Prešeren kaj pomeni. "Slovenci imamo Triglav in Prešerna," se večkrat sliši na ta večer.

Druga proslava je 3. decembra, na dan pesnikovega rojstva. Po njej hiša utone v zimsko spanje in se prebudi s prvim februarjem naslednje leto.

Prešernova hiša sodi pod jeseniške muzeje in sicer v projekt **Pot kulturne dediščine**. Ta se začne v Vrbi, teče mimo Čopove domačije (ki so jo obnovili s sredstvi jeseniških muzejev in spomeniškega varstva) in hiše s spominsko ploščo Prešernovi materi v Žirovnici, do Zabreznice, kjer je Žirovinška šola in ob njej aleja naših mož (France Prešeren, Franc Saleški Finžgar, Janez Jalen, Matija Čop in Anton Janša). V Breznicu si lahko ogledamo Janšev čebelnjak, za katerega skrbi radovljški čebelarski muzej, v Doslovičah pa Finžgarjevo rojstno hišo. (Finžgar je po materini strani Prešernov daljni sorodnik). Pot se ustavi v

"Hiša"
Prešernovega
doma na Vrbi.
Odperta vrata
vodijo v kamro,
kjer je bil
France rojen

Rodinah, Jalnovegi rojstnem kraju, čigar dom tudi urejajo za obiskovalce.

Franc Saleški Finžgar in slovenski kulturniki so bili leta 1939 pobudniki akcije **Prešernov dinar**, ki so po vsej Sloveniji, po hišah in šolah, zbirali denar za odkup Prešernove domačije. Izkazalo se je, da lahko z majhnim, a množičnim prispevkom veliko dosežemo. Hišo so tako odkupili od pesnikove sorodnice. V delu hiše je nato še vrsto let živela in zanjo tudi skrbela Prešernova pranečakinja. Tu je zdaj galerija s stalno zbirko, v kateri najdemo Prešernove poezije v različnih izvodih (med njimi original Poezij iz leta 1847, tiskan v Blaznikovi tiskarni, in prav tako original Krsta pri Savici iz leta 1836) in jezikih (preveden je bil v kar 33 jezikov) ter romane in študije o njem. Po stenah pa vise portreti Franceta Prešerna: grafike Miha Maleša, Franceta Miheliča, več Jakčevih in novejše Tomaža Kržišnika. Razstavni prostor je opremlil kranjski Gorenjski muzej.

Leta 2000 bo dvestoletnica Prešernovega rojstva in do takrat bi morali s pomočjo Kulturne skupnosti Slovenije obnoviti predvsem streho in žlebove, kajti v hiši bo brez tega nastala nepopravljiva škoda.

DA B'UKA ŽEJA...

Prešernova hiša je odprta od torka do petka od 9. do 16. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 16. ure, zaprtá ob ponedeljkih.

Letno jo obišče okrog 20.000 ljudi, največ šolskih otrok, odraslih okrog 3000. Veliko je sindikalnih izletov, izletov upokojencev, največ pa šolskih skupin in staršev z otroki, ki prihajajo trumoma predvsem pred kulturnim praznikom, da se oskrbijo z razglednicami in gradivom za ure

slovenskega jezika svojih šolarjev. Tujcev je malo, predvsem so to kulturniki in slavisti, ki se pri svojem delu srečujejo s Prešernom in zdomci, ki jih hrepenenje po domu s tem pesnikom še toliko bolj bližuje.

V zadnjih letih se število obiskovalcev manjša, kar je posledica denarnih težav. To se pozna pri obisku družin, manj pa je tudi šolskih izletov.

Prav o otrocih oskrbnica Jožica Završnik najraje in najbolj živo pripoveduje. Pa saj so bili prav oni velika ljubezen "doktor Figa", kakor so klicali Prešerna, ko so po ulicah tekali za njim in ga prosili za fige in druge dobrote.

"Tisti majhni hočejo najprej videti zibko in takoj za njo črno kuhinjo, ki je zanje nekaj popolnoma neznanega. Zanima jih, kje je štedilnik, zakaj je vse tako črno, kje se vali ven dim in podobno. Nekateri so se že doma srečali vsaj s slikanicami Prešernovih pesmi, ti so radovednejši, vse jih zanima in tudi vprašanja postavljam. Pa tudi z osnovno- in srednješolci ni posebnih težav, saj jih že pri pouku slovenščine pripravijo na obisk in poučijo o obnašanju na takih krajih. Včasih se mi kar smilijo, ko se po celodnevnom 'romanju' ustavijo še tukaj in jih zanimajo le še senca in klopce za počitek. - Otroci mi niso naredili še nobene velike škode. Enkrat je izginila vazica iz bogkovega kota in drugič pečatnik z žigom domačije. Največja strast malčkov pa je bilo dotikanje zibke, zato smo vhod v kamro zavarovali z vrvjo."

Odhajava (brez pečatnika ali vazice v žepu) z obljubo, da se spet srečamo 8. februarja, ko bo v zraku stare Prešernove rojstne hiše lebdel vonj po poeziji, zaseki in kuhanem vinu.

KATARINA MAHNIČ in ALENKA JUVAN
v "Slovencu"

Prijetni občutki,
ko sediš za mizo
Prešernova domačije,
kjer je nekoč sedel
naš veliki pesnik . . .
Urednik Misli
ob lanskem
obisku Vrbe.

Kaj spet hoče ta Cerkev?

Tako bi lahko v enem stavku nakazali odmev na predloge slovenske Cerkve za počastitev letošnje petdesetletnice konca vojne. Predlogi so dovolj tehtni in pravični, a so žal pri večini članov odbora naleteli na nerazumevanje. Nasprotujejo "posinovljencii" nekdanje partije in njihovi potomci, pa seveda tisti, ki še vedno sedijo na plotu in ne vedo, na katero stran bi bilo bolje skočiti. Kot urednik izseljenskega lista popolnoma soglašam z urednikom "Naše luči", mesečnikom za Slovence na tujem. Ljubo Bekš je namreč ob tem poročilu v uvodniku februarške številke med drugim zapisal: "... Najbolj pa boli dejstvo, da je predlogom nasprotoval tudi predstavnik Slovenske izseljenske matice; ta naj bi po svoji vlogi, ki jo prestavlja v odboru, zagovarjal misli in hotenja slovenskih izseljencev..." S pričujočo razlago iz prvega vira se še mi seznanimo s tehtnimi predlogi slovenske Cerkve. Kaj naše cerkveno vodstvo res predlaga nekaj nemogočega in neizvedljivega? Menim, da bo proslavljanje pomembne petdesetletnice brez sprejetja in izvedbe teh predlogov zelo enostransko, nikakor pa ne vsenarodno, kar bi moralo biti. — Urednik

V torek, 17. januarja, je bila v slovenskem parlamentu v Ljubljani druga seja časnega državnega odbora za obeležitev petdesete obletnice konca druge svetovne vojne in zmage nad fašizmom in nacizmom, ki je v slovenski javnosti zbudila veliko zanimanje in različne komentarje. Ker je bila v njih večkrat omenjena tudi katoliška Cerkev in ime spodaj podpisane, čutim dolžnost, da vsej slovenski javnosti posredujem tudi svoj pogled na omenjeno sejo ter opozorim na cerkvena stališča, ki jih zastopam v omenjenem odboru.

Jožef Školč, predsednik Državnega zbora RS, se je 8. novembra 1994 s posebnim pismom obrnil na ljubljanskega nadškofa in metropolita dr. Alojzija Šuštarja in ga obvestil o ustanovitvi časnega državnega odbora in njegovih nalogah ter predlagal, da imenuje tudi katoliška Cerkev v ta odbor svojega predstavnika. Nadškof dr. Šuštar je predsedniku Školču 11. novembra sporočil, da v častni državnemu odboru predlaga dr. Janeza Grila, glavnega urednika Družine in profesorja na Teološki fakulteti.

Prva seja omenjenega odbora je bila 15. decembra. Na njej smo med drugim govorili o konstituiranju časnega državnega odbora, okvirni vsebini in datumih prireditve ter o njihovem poteku in izvedbi ter sklenili, da posamezni člani še pred drugo sejo pošljejo svoje predloge o posameznih prireditvah, njihovih vsebinah in datumih izvedb.

Podpisani sem o poteku prve seje obvestil Slovensko škofovsko konferenco in prosil škofe, naj sporočijo, kakšne prireditve in vsebine naj v imenu katoliške Cerkve predlagam častnemu odboru. Z istim vprašanjem sem se obrnil tudi na nekatere druge cerkvene ustanove.

Cerkveni predlogi so bili dokončno oblikovani 13. januarja, predsedniku Državnega zbora in časnega državnega odbora pa izročeni 16. januarja. Člani odbora so jih dobili na drugi seji 17. januarja.

V imenu katoliške Cerkve sem predlagal naslednje:

1. Prireditve naj opozorijo tudi na bratomorno vojno in revolucijo.

2. V častni državnemu odboru naj pridejo še dr. Tine Velikonja, predsednik Nove slovenske zaveze, dr. Jože Bernik, predsednik Svetovnega slovenskega kongresa, in prof. Tine Vivod, predsednik Zedinjene Slovenije iz Argentine.

3. V uradni program predlagam naslednje prireditve:

a. slovensko zahvalno mašo v ljubljanski stoilnici v nedeljo 14. maja;

b. na osrednji državni prireditvi naj v posebni točki spregovori tudi najvišji predstavnik katoliške Cerkve na Slovenskem;

c. slovensko žalno mašo za pobite domobrance in vse druge žrtve vojne na grobišču Pod Krenom v Kočevskem Rogu v nedeljo 25. junija;

d. zgodovinski simpozij o dogodkih v letu 1945, ki ga 31. maja in 1. junija pripravljajo Teološka fakulteta, Zavod sv. Stanislava in Nova slovenska zaveza.

e. glasbeno stvaritev najvišje umetniške stopnje z delovnim naslovom Črna maša, ki bo v mesecu juniju v Cankarjevem domu.

4. Ob petdeseti obletnici naj se izdajo mrliski listi za vse zamolčane žrtve vojn.

Na seji smo poleg drugih obravnavali tudi predloge katoliške Cerkve. Zdi se, da nekateri člani niso razumeli ali niso hoteli razumeti, na kaj želimo opozoriti s svojimi predlogi: na vsem Slovencem dobro znano žalostno resico, da na slovenskih tleh v letih 1941-1945 ni potekala samo osvobodilna vojna proti okupatorjem, temveč tudi bratomorna vojna in komunistična revolucija. Na isto resico je opozoril tudi

predsednik države Milan Kučan, ki je v posebnem pismu spodbudil častni državni odbor, naj v letošnjem letu postavi spomenik vsem žrtvam vojne, kar naj bo nov korak v smeri sprave v slovenskem narodu.

V tej luči je potrebno razumeti tudi predlog katoliške Cerkve, naj v častni državni odbor prideta tudi predstavnika v bratomorni vojni premagane strani - predstavnik Nove slovenske zaveze in Zedinjene Slovenije iz Argentine. Katoliška Cerkev v častnem državnem odboru lahko predstavlja le katoliško versko skupnost ne glede na to, na kateri strani so bili njeni člani pred petdesetimi leti in ne glede na to, katerim političnim strankam pripadajo danes, ne more pa zastopati ene ali druge v bratomorno vojno vpletene strani. Ker ima partizanska borčevska organizacija v častnem odboru svojega predstavnika, je prav in pravično, da ga ima tudi nasprotna, domobraska stran.

Predlogi katoliške Cerkve želijo opozoriti še na nekaj: **na resnico, da Slovenci različno gledamo na našo polpreteklost.** Ta različnost nas ne sme ločevati, temveč nas mora povezovati, zlasti še

zato, ker imamo tudi veliko skupnega, ne nazadnje skupno domovino, svojo mlado državo, težko pridobljeno neodvisnost in veliko skrb za skupno prihodnost, ki mora biti lepša in boljša tako od preteklosti kot od sedanjosti. K temu naj bi pripomogle, najprej na simbolični ravni, potem pa tudi dejansko, tudi prireditve, ki jih ob petdesetletnici konca svetovne in domače morje predlaga katoliška Cerkve.

Kakor koli že bodo sprejeti ti naši predlogi, eno je jasno že vnaprej: katoliška Cerkev si bo tudi v prihodnje prizadevala za te visoke ideale, ki so hkrati tudi velike in odgovorne naloge. Tudi s sodelovanjem v častnem državnem odboru in z vsemi drugimi ustanovami državne in civilne družbe, dokler bodo to njeno poslanstvo sprejemale in spoštovale.

Na te plemenite cilje bomo med drugim opozarjali v pripravah na napovedani obisk papeža Janeza Pavla II. prihodnje leto v Sloveniji. Zato tudi na tem mestu vabim vse, da v te namene že sedaj veliko molite.

JANEZ GRIL

DOBRO JUTRO

Dobro jutro in dober dan!
Kličem, da se zbudite iz sanj,
ki sanjate lepe, rožnate sanje,
ki sanjate težke, moraste sanje,
in ki nikoli ničesar ne sanjate.

Kličem, ko se rojeva nov dan.
Kličem k delu nevajene dela,
kličem k počitku zgarane in trudne,
kličem k mizi lačne in žejne,
kličem k pogovoru,
k petju,
k molku...
Kličem k druženju in ločevanju,
k posameznemu in skupnemu,
kličem k zbranosti in norenju,
kličem k molitvi za zdravo pamet,
za prave ljubezni,
za upanje...

Kličem k luči novega dne.

TONE KUNTNER

Sv. Blaž in razposajeni angelci

SVETI BLAŽ si je snel škofovsko kapo - mitro in jo podal najblžjemu angelcu. Z velikim zadovoljstvom se je spustil v naslanjač. Bil je nadvse srečen. Pravkar se je vrnil s slovesnosti, ki so jo njemu v čast obhajali v nebeškem Jeruzalemu.

Nobeno leto ne pozabijo slavnemu mučencu pripraviti slovesnost ob njegovi obletnici prihoda v nebesa. Oh, kako so se svetile mučeniške rane, ko je skoznje svetila luč božje ljubezni. Doživljali so trenutke največje blaženosti, harmonije s Stvarnikom in vsem ustvarjenim. To so trenutki najgloblje sreče, ki jo more doživeti ustvarjeno bitje. Ob tej sreči so se jim bolečine mučenja zdele malenkostna cena.

Blažev obraz je še žarel od zadovoljstva. Okrog svetnika se je vrtela množica razposajenih angelcev, ki se je že dolgo veselila tega dneva. Svetemu Blažu so vsako leto pomagali beležiti tisoče in tisoče prošenj, ki so jih ljudje naslavljali na priprišnjika zoper bolezni grla.

Razigrani angelček, ki je imel usta razpotegnjena v hudomušen nasmeh, se je namuznil svojemu sosedu: "Poglej, navadna nerodnost je sprožila tak plaz prošenj..."

"Kakšna nerodnost? Spet ti kaka navihanost roji po glavi."

"Kaj res ne veš, kako je sveti Blaž ozdravil mladeniča, ki je bil neroden in je tako goltal ribjo kost, da se mu je zapicila v grlo? No, lahko bi namesto nerodnost rekел tudi požrešnost."

"Veš, Razigranček, tudi ti si neroden, ko mešaš vzrok in posledice, pa zaradi tvoje nerodnosti ne bo nobene prošnje."

"Kaj pa sem zamešal? Ko so svetega Blaža vlekli k mučenju, je ozdravil fanta, ki je požrl ribjo kost. Ljudje so se mu začeli priporočati v bolezni grla. Tako! Navadna ribja kost je bila povod za prošnje. Ni morda tako? Kaj sem torej zamešal?"

"Pomešal si razloge, zakaj ljudje prosijo svetega Blaža za pomoč. Ti trdiš, da so ljudje začeli prosi svetnika za pomoč zaradi nerodnosti ali ribje kosti. V resnici pa so ljudje začeli prosi Blaža, ker so videli, da Bog usliši njegovo prošnjo. Ljudje so torej začeli prosi zaradi Blaževe svetosti, ne zaradi mladeničeve nerodnosti."

"Ti nikoli ne pogledaš stvari z vesele strani.

Kar prijetno se bere ta moderna legenda o sv. Blažu, škofu in mučencu, ki goduje 3. februarja. Je poučljiva, saj nam na nevsiljiv način pove, da moramo biti na prejem kakršnekoli božje milosti notranje pripravljeni z vero in pravim namenom.

"Blažev žegen" vsi poznamo. Ne sme nam pomeniti samo del slovenskega folklora, ampak je zakramental, ki ima vsekakor svojo moč – če smo jo vredni ...

Sama natančnost te je. Še dlako bi cepil. Tebi najbrž niti Bog ni dovolj natančen," je s težavo pogolmil očitek Razigranček. Obrnil se je k drugim angelcem in že je razpotegnil usta v vesel nasmeh.

"Ko bi vedeli," je zavzduhnil sveti škofo Blaž, še ves žareč od sreče in blaženosti, ko je pomisil na ljudi, ki mu ta dan pošiljajo prošnje, "prosili bi še za večje stvari."

Prošnje, ki so jih angelci beležili in razvrščali, so bile po obliku skoraj enake: "Na priprišnjo svetega Blaža, škofa in mučanca, naj me Bog obvarje bolezni grla in vsakega drugega zla..."

Nekaj pa je bilo le drugačnih. Na primer prošnja zaskrbljene mamice, katere sinek še pri dveh letih ni spregovoril. Neki otrok je prosil za mamo, ki mora na operacijo grla. Objokana žena je prosila za moža, ki se ne more upreti alkoholu. Mlado dekle je prosilo za svojega izbranca, itd... Večinoma pa so bile prošnje iz obrednega Blaževega blagoslova.

Na videz se prošnje niso ločile druga od druge. Ko pa jih je svetnik podržal v roki proti nebeški svetlobi, so zasvetile v mavričnih barvah. Božja svetloba je razkrila vse do potankosti o prejemniku in o delivcu. V njeni luči sta se razkrili svetost in grešnost. Razbral je mlačnost ali gorečnost, vero ali brezbržnost, zbranost ali raztresenost, navdušenje ali naveličanost. V nebeški luči so se videle misli in nameni. Razkrivale so se stvari, ki jih angelci prej niso opazili. Zvedavo so kukali svetemu možu čez ramena, od strani in od vsepovsod, kajti silno jih je zanimalo, kakšne so prošnje, obsijane z božjo

svetobo. Zanje so bili najbolj zanimivi nameni, s katerimi so ljudje prihajali k "Blaževemu žegnu", in misli, ki so jih imeli pri tem.

"Škoditi ne more," so videli misel nekega možaka.

"Da bi lepše pela kot moja tekmica," je želeta sopraniška.

"Za vsak primer, da ne bi bilo kaj narobe," je prosil fant v zrelih letih.

"Joj, ko bi bile sveče pri Blaževem žegnu pričgane, to bi se ljudje bali za lase in obleko," si je želet ministrant, ko vrste kar ni hotelo biti konec.

"Da me bo Micka opazila," si je mislil mladenič. Za grlo se ni bal. (Razigranček je ob tej misli prasnil v smeh.)

Sveti Blaž je pogledal po angelcih in ti so se hitro obrnili k delu. Kmalu pa so zopet kukali proti nebeški luči, v kateri je mučenec Blaž pregledoval prošnje. Razigranček si je z roko zakril usta, da ne bi spet kaj pokvaril.

Nekatere prošnje so bile spodbudne:

"Da bi postal duhovnik in bi dobro pridigal," je prosil mlad fant.

"Da bi ne bil v nadležno staršem," je prosil bolehni otrok.

"Da bi lahko prepevala pri zboru," je prosilo dekle.

"Izprosi mi zdravja, če mi bo to pomagalo k zveličanju," je prosil zrel mož na bolniški postelji.

Svetnik je zadnjo prošnjo dolgo držal v rokah. Svetila se je kot biser. Po dolgem premisleku jo je položil na posebno mesto.

"Ta prošnja pa ima težo," je zopet komentiral Razigranček. "Mnoge druge so tako lahke, da bi jih odneslo, če bi zamahnil s krilci, ta je pa še za Blaža tehtava. Ste videli, koliko časa jo je motril in kako je sijala v nebeški luči?"

"Mene pa zanima, kaj bo Blaž izprosil temu človeku," se je oglasil Zlatolašček.

Kot da je slišal vprašanje, je svetnik odgovoril: "Pozanimal se bom, ali je dovolj trden v veri in ali ima dovolj ljubezni. Potem bom Boga prosil, da ga po bližnjici pripelje v nebesa..."

Kadar je sveti Blaž govoril o bližnjici, so angelci vedeli, da govori o trpljenju, včasih celo o mučeništvu.

p. Jn

v Naši družini

Prijazna skupina "pravih Avstralcev", brez katerih bi peta celina za turiste gotovo ne bila tako privlačna

Kroniki našega središča tokrat dodajamo novokrčenko, dva zakonska para in dve pokojni.

V nedeljo 5. februarja je bila v naši cerkvi krščena **Jasmine Cara**. Rodila se je staršema Josephu Maljevcu in Veri Sonji r. Cerkvenik, ki živita v Taylors Lakes. Želimo ji, da bi ob zgodlu staršev in botrov ter z božjim blagoslovom postala dober človek in dober kristjan.

Pred oltarjem naše slovenske cerkve sta si 21. januarja obljudila zakonsko zvestobo **Nicholas Orfanidis** in **Lydia Mary Medica**. Nicholas je po rodu Grk, Lydia pa se je rodila v slovenski družini Mira Medice in Emilije r. Vidrih.

Drugi par se je poročil 28. januarja, prav tako v naši cerkvi. To sta **Stan Ličen** in **Maida Barič**. Oba sta se rodila slovenskim staršem: Stan Alojzu Ličenu in Jožefi r. Nussdorfer, Maida pa Ivanu Bariču in Irmu r. Pozvek.

Obema paroma želimo božjega blagoslova na začeti poti z željo, da bi si uredila prijeten dom in da bi tudi v prihodnje ostala povezana z našo skupnostjo.

V petek dne 3. februarja je po dolgotrajni rakovi bolezni v bolnišnici v Box Hillu zaspala v Gospodu **MARIJA MERI FIJAN**, r. Kovačič. Rodila se je 16. decembra 1932 v Smrjah pri Premu. V Avstralijo je prišla iz Italije, kjer je bila nekaj časa zaposlena v januarju 1955. Spoznala se je z Zdenkom Fijanom in se z njim poročila leta 1969. V zakonu sta se jima rodila sinova Igor in Andrej. Rožni venec ob krsti pokojne Marije smo imeli v ponedeljek 6. februarja zvečer v naši cerkvi, naslednji dan ob desetih pogrebno mašo, in nato pokop na Keilorju. Pokojna Maria je v času bolezni veliko pretrpela, a je kljub vsemu znala vsakemu prisluhniti in pomagati. Rada je prejemala obhajilo in v njem dobivala oporo za najtežje trenutke.

V nedeljo 5. februarja so našli mrtvo **AVGUŠTINO SRBLIN** r. Testen. Umrla je v svojem stanovanju v St. Albansu že nekaj dni pred tem. Pokojna Avguština je bila rojena 28. aprila 1934 na Primorskem, verjetno v kraju Levpa, ali bližini. Bila je poročena z Vladotom Srblinom. Dne 10. februarja po pogrebni maši v cerkvi Srca Jezusovega v St Albansu so jo pokopali na Keilorju. Za njo žalujeta sinova Dennis in Eddie.

Pokojni vam priporočamo v molitev z željo in upanjem, da bi bili obe čimprej v polnosti deležni nebeške sreče.

Vaši darovi za vzdrževanje našega središča še

SV. CIRIL in METOD MELBOURNE

Fr. Tone Gorjup, O.F.M.,

Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.,

SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,

Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101

Tel.: (03) 853 8118 in (03) 853 7787

Mobile: 015 555 840   Fax : (03) 853 6176

Dom počitka m. Romane – Mother Romana Home

11 – 15 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101

Tel.: (03) 853 1054 Fax : (03) 853 6176

vedno prihajajo. Doslej ste vrnili 418 božičnih darilnih kuvertic (\$ 8,714.30). Bog vam povrni vsem dobrotnikom.

Čas počitnic je minil in letošnja **počitniška tedna** v **Mt. Elizi** sta za nami. Nekaj nad sto se nas je zvrstilo v štirinajstih dneh. Vreme nam je bilo tokrat naklonjeno; tako smo se lahko naužili sonca in morja. V prvem tednu so bili z nami starejši, nekaj družin in mlajši otroci, za katere je skrbela Katarina Mahnič. V drugem tednu so bili v večini fantje in dekleta, zraven pa še nekaj mlajših otrok in starejših oseb. Oba tedna sta kuhal Francka Anžin in Ana Špacapan. Njuna dobra in izdatna hrana je pripomogla k prijetnemu počutju in dodatnim kilam. Nekateri so se jih skušali znebiti s plavanjem, drugi s tekom, tretji z jogo, četrti s smehom in peti s tarokom. Upamo, da bosta Francka in Ana v kuhinji tudi drugo leto. Oba tedna je bil z nami s svojim čolnom Maks Korže ki je z drugimi ribiči za našo skupno mizo priskrbel ribe. Še enkrat hvalakuharicam, voditeljem in vsem, ki ste pripomogli k temu, da sta oba tedna lepo potekala.

Marsikomu bo ostala Mt. Eliza v lepem sponinu. Počitek, razvedrilo, nova poznanstva in prijateljstva ter majhen prispevek k ohranjanju slovenske skupnosti; vse to plete naše počitniške tedne.

Za prihodnje leto imamo v Mt. Elizi rezervirano od 7. do 20. januarja. Ker je bilo v dekliškem in fantovskem tednu vedno manj obiska, smo ju pred dvema letoma združili. Ostala sta nam dva tedna. Ju bomo znali izkoristiti tudi v prihodnjem?

Prvo nedeljo v mesecu februarju smo imeli vpis v **SLOMŠKOVO SOLO**. Zaenkrat imamo devet učencev, še vedno pa se lahko prijavijo novi. Otroci

bodo v razredu skupaj z drugimi spoznavali slovenski jezik, se učili in pripravljali za nastope na odru. Ta nedeljska šola je daljna priprava na pouk slovenščine v državni srednji šoli, ki jo otroci lahko obiskujejo v sobotah. Iz slovenščine lahko tudi maturirajo. Pouk naše Slomškove šole je vsako prvo in tretjo nedeljo po deseti maši.

Za pripravo na SVETO BIRMO se je zaenkrat prijavilo šest otrok, za PRVO SVETO OBHAJILO pa le eden. Konec meseca bomo začeli z veroukom. Ce poznate še koga, ki bi želel prejeti zakramente, to čimprej sporočite.

MLADINSKA MAŠA, prvo smo že imeli na nedeljo 5. februarja, bo tudi letos vsako prvo nedeljo v mesecu.

Ob slovenskem kulturnem prazniku je priredil Slovenski narodni svet Viktorije v sodelovanju z našim središčem in drugimi našimi organizacijami **kulturni večer** z naslovom **Bog živi vas, p'ratil!** Prireditev je bila 4. februarja zvečer v dvorani pod cerkvijo.

Na odru je zaživila Prešernova Zdravljica. V temo so odmevali verzi kitice za kitico vmes pa so se vrstili prizori, ki so oživljali besedilo. Za mizo so sedeli možakarji, se pogovarjali in nazdravili drug drugemu. Po drugi kitici so se zvrstili diapozitivi slovenskih polj, travnikov in košenin. Iz ozadja se je razlivala po dvorani narodna pesem Oj lepo je res na deželi. Ob sliki travnika je prišel na oder kmet s klobukom, predpasnikom in koso na rami, si jo nabrusil in nekajkrat zamahnil. Tretja in četrta kitica sta si stali nasproti kot noč in dan, tema in svetloba, vojna vihra in edinost, trpljenje in sreča, sovraštvo in sprava. Ponazarjala sta ju dva baletna plesa. V peti in šesti kitici je bilo predstavljenno družinsko življenje. Matere z otroci so sedele pri vsakdanjih opravilih, dekle je bralo pravljico otrokom in ti so jo poslušali... Očetje in fantje so se vrnili z dela domov ter se jim pridružili. Ob kitici, ki je hkrati naša himna, so prišli na oder vsi nastopajoči; tudi gledalci so vstali in skupaj z njimi zapeli: Žive naj vsi narodi... Fant je iste verze ponovil še v angleščini. V zadnjem prizoru so se možakarji še enkrat zbrali okrog mize, nazdravili sebi in nam, v ozadju se je prelila na platno vinska trta z grozdom...

V nadaljevanju programa smo prisluhnili Odi radosti, ki sta jo zaigrala Paul in Alenka Paddle na klavir in violino. Prireditev je zaključila plesna skupina Slovenskega društva Planica s predstavitvijo venčka narodnih plesov.

Naslednji dan, na nedeljo 5. februarja, smo imeli po deseti maši v dvorani predstavitev nekaterih

novejših knjig. Pobudo za to je dal Ivo Leber in predstavitev v sodelovanju z Baragovo knjižnico tudi pripravil. Kot prva je bila predstavljena pesniška zbirka naše sydneyske rojakinje Pavle Gruden **Snubljenje duha**. V njej so zbrane kratke trivrštične pesmi, ki združujejo slovensko čutenje, dih avstralske zemlje in haiku - japonsko pesniško obliko. Druga knjiga, **Življenjski izzivi** ing.Ivana Žigona je prav tako delno zrasla na avstralskih tleh. V njej so zbrani spomini, članki in pesmi. Knjiga odseva nekatere drobce naše stvarnosti, čeprav pod bolj svojskim pogledom. Prisotni so se srečali še s knjigo Janeza Janše **Okopi** in knjigo Staneta Staniča **Slovenia**.

Vez med sobotno in nedeljsko prireditvijo je bila razstava z naslovom **Poezija med avstralskimi Slovenci**.

Po deseti maši in predstavitev novih knjig (v nedeljo 5. februarja) je bil sestanek DRUŠTVA SV. EME. Isto vodstvo bo tudi letos poskrbelo za organizacijo posameznih prireditev. Že zdaj se priporočamo gospodinjam za pomoč, kadar bo to potrebno. Kosilo za upokojence bo tudi v tem letu vsako tretjo nedeljo v mesecu. Prvič bo v nedeljo 19. februarja po deseti maši.

Med nas prihaja iz Sydneysa **Igralska skupina Marrylands**. Predstavili nam bodo veseloigo v štirih dejanjih **Micki je treba moža**. Prireditvi bosta v soboto 18. februarja zvečer ob sedmih in v nedeljo 19. februarja po deseti maši in kosilo za upokojence s pričetkom ob enih popoldne. Vstopina za odrasle je \$ 10, za upokojence in otroke pa \$ 6. Večkrat sprejemamo skupine, ki prihajajo k nam iz Slovenije. Še bolj bi morali ceniti tiste, ki se v naši sredi trudijo, da bi kulturno življenje povsem ne zamrlo. Zato na prireditvi povabite svoje prijatelje in znance in s tem pokažite igralcem iz Sydneysa, da znate ceniti njihov trud in delo.

Slovenska mladinska skupina našega verskega središča - S. Y. G. - organizira izlet za mlade v torek 21. februarja. Šli bomo v Lerderderg Gorge! Dobimo se ob osmiljih zjutraj pred slovensko cerkvijo.

Na pustno nedeljo, 26. februarja, vas Društvo sv. Eme vabi po deseti maši v dvorano. Lahko boste dobili krofe Polhove Angelce, orehe za velikonočno potico in še kaj.

Bliža se postni čas, čas duhovne prenove in

priprave na veliko noč. Kristjani naj bi v teh dneh v duhu spokornosti spremljali Jezusa prek Kalvarije do vstajenja. To je tudi pot vsakega človeka, o kateri skušajmo v tem času več razmišljati. Cerkev za postni čas določa tudi posebne oblike spokornosti. Post, ki je v tem, da se le enkrat na dan do sitega najemo in zdržek od mesnih jedi na pepelnico sredo (1. marec) in veliki petek. Zdržek od mesnih jedi velja za vse petke v letu. Zunaj postnega časa pa smemo zdržek od mesnih jedi zamenjati s kakim drugim delom pokore ali ljubezni do bližnjega.

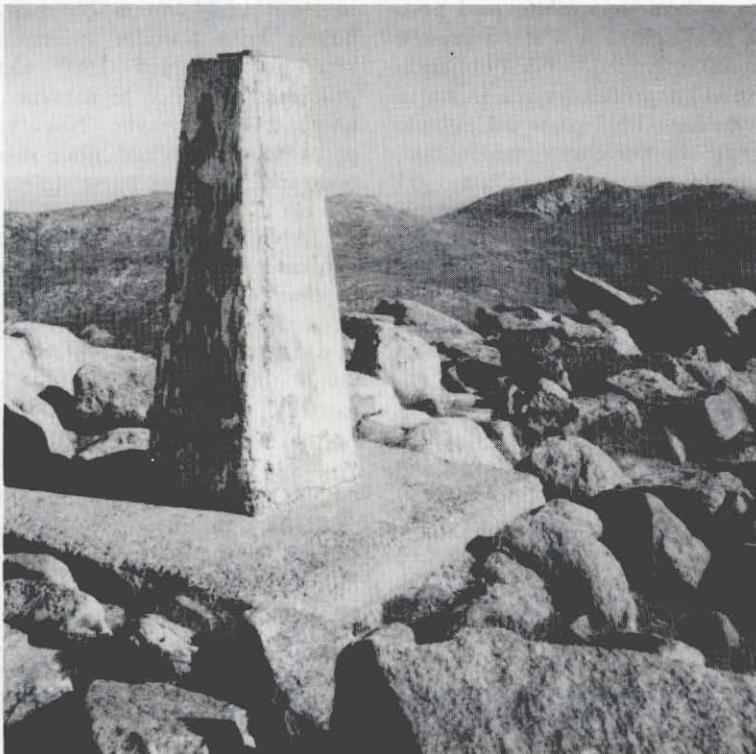
Večerne svete maše s križevim potom bomo imeli ves postni čas ob petkih zvečer, če ne bo drugače oznanjeno.

Ne pozabimo, da med dela spokornosti spada tudi obisk bolnikov, ostarelih, branje svetega pisma, molitev... Ob tem še tole: MOLITVENA SKUPINA se zbira vsak četrtek ob enih popoldne v naši cerkvi!

Na tihu nedeljo, 2. aprila bomo tako kot lansko leto pripravili razstavo Veliki teden pri nas doma. Z njo želimo prikazati praznovanje velike noči, od butaric cvetne nedelje, do mize velikonočnega jutra, obložene z velikonočnimi jedili.

Kot je že nekaj let v navadi, bo na nedeljo sv. Jožefa maša na Jadranu. To bo letos 19. marca ob štirih popoldne.

P. TONE

Takole izgleda
na strehi:
Australija:
Mt. Kosciusko,
najvišji vrh
pete celine
(2173 m)

Psalm 29

*K*adarkoli se umaknem v gluho samoto, se mi približaš, Gospod.

Nagovoriš mojo zbegano dušo in ona se Ti hvaležno odzove.

Okrepljena od Tvoje zveličavne besede se pomirjena врача в hrupni vrtinec vsakdanjega življenja.

/Vojan Tihomir Arhar/

IZPOD TRIGLAVA

DR. NIKO KURET je dne 25. januarja umrl v Ljubljani. Bil je naš največji etnolog, ki je našemu narodu veliko zapustil. Njegovo najbolj znano delo, ki ne bo nikoli preseženo, je "Praznično leto Slovencev". Njegova je tudi obsežna knjiga "Jaslice na Slovenskem", knjiga "Koledniška dramatika na Slovenskem", dalje monografija "Maske slovenskih pokrajin" in vse polno etnoloških člankov ter razprav, ki jih je objavljal doma in v tujini. Pokojnik je bil rojen v Trstu leta 1906, med prvo svetovno vojno, leta 1917, pa se je s starši preselil v Celje, kjer je končal gimnazijo. Na ljubljanski univerzi se je usposobil za profesorja romanista in je nekaj časa poučeval. Leta 1947 pa je dal pobudo za ustanovitev komisije za slovensko narodopisje, katere sodelavec je postal in iz katere je leta 1951 zrasel sedanji Inštitut za slovensko narodopisje. V njem je leta 1954 prevzel vodstvo sekcijs za ljudske šege in igre, vrsto let pa je bil tudi inštitutijski tajnik. Za svoje neprecenljivo življenjsko delo je prejel veliko priznanj: Pitrejevo nagrado (Palermo 1955 in 1971), Herderjevo nagrado (Dunaj 1966) dosmrtno članstvo Mednarodne etnološke in folklorne družbe (1966), dopisno članstvo kraljeve belgijske komisije za folkloro (1968). Prejel je nagrado Sklada Borisa Kidriča (1972), Murkovo priznanje (1988) in končno je postal dopisni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti (1989).

Dr. Niko Kuret je bil vse življenje globoko veren, pokončen, skrajno pošten in neustrašen, čeprav je moral zaradi tega v Jugoslaviji marsikaj prestati. Naj mu bo Bog plačnik tudi za to!

PRED ZADNJIM BOŽIČEM je bila že peto leto razstava družinskih jaslic, ki jo pripravlja

DISTINCTION PRINTING PTY. LTD.

Lastnik Simon Špacapan

**Tiskarna za
brošure, knjige in barvna dela**

164 Victoria Street, Brunswick 3056

Telephone: 387 8488

Kmečki glas. V stekleni dvorani v atriju ljubljanskega magistrata jo je odprl nadškop in metropolit dr. Šuštar. Prvo nagrado je tokrat dobil Peter Kovačič iz Rakitne, za jaslice, katere kipe je izdelal leta 1960 pleterski pater Wolfgang iz žgane gline.

IZ BENEŠKE SLOVENIJE prihaja poročilo, da so se gostilničarji združili v **Gorski skupnosti slovenskih vasi**. Doslej se je tako povezalo šestnajst gostiln, število pa bo gotovo še rastlo. Dežela je tudi kot nalašč za razvoj kmečkega turizma. Četudi je dosti skrbi zaradi velikega izseljavanja, je vendar upanje, da bo ta naša zamejska skupnost preživel.

STOLETNICO obhajamo letos, kar je Slovenijo in zlasti Ljubljano močno prizadel hud potres. V novem krilu Narodne galerije so odprli razstavo, kjer je na ogled 1500 eksponatov. Razstava prikazuje posledice te naravne nesreče in nekatere načrte za nove stavbe. Nove so bile seveda takrat po potresu, ko so zamenjale ruševine starih, zdaj pa bodo tudi kmalu obhajale stoletnico...

JANEZ SVETOKRIŠKI je znan kot slavni baročni pridigar in prvi slovenski pripovednik, kot kapucin pa je dobil ime po Sv. Križu na Vipavskem. Ob 280-letnici njegove smrti so mu prav tam postavili doprsni kip. To je njegovo prvo javno obeležje, pa si je mož spomenik že davno zasluzil. Odkritje njegovega kipa je spremjal tudi bogat kulturni spored.

SLOVENSKI VINOGRADNIKI so lansko leto pridelali 118 milijonov kilogramov grozdja. Isto drugače povedano in se lepše sliši: pridelali so 82 milijonov litrov božje kapljice. Doma je šlo v prodajo 52 milijonov litrov vina, nekaj ga je ostalo po kleteh za domačo uporabo, ostalo je bilo za izvoz. Količinsko je lanski vinski letnik manjši od predlanskega, kakovost pa je izjemna, pravi poročilo.

PODPREDSEDNIK BORCEV je pred kratkim zapisal: "NOB ni bil ne zmota ne prevara." (Delo, 21. jan.) Žal je resnica točno nasprotna: NOB je bila velika partijska prevara (saj je partija za to blesteče ime skrila revolucijo) in zmota prevaranih, ki so se bojevali za zmago komunizma, čeprav tega niso vedeli.

Šef borcev je še zapisal: "Z udeležbo v skupni protifašistični vojni je Slovenija dokazala tudi svojo pripadnost Evropi in njeni demokratični civilizaciji." Le s čim? Pa ne s partijskimi pozivi v

oboroženo vstajo v imenu "velikega" Stalina in s posledičnim likvidiranjem vsega, kar se je revoluciji upiralo? (Iz Paberkanja Branka Rozmana v Družini)

V DOLGIH 153 LETIH, kar vodijo evidenco o temperaturi zraka, je bilo lansko leto v Sloveniji najtoplejše. Povprečna letna temperatura je presegla 11 stopinj Celzija. Tudi poletni dnevi s povprečno temperaturo 21,3 stopnije Celzija, so bili rekordni. Slovenija je imela lani komaj 52 hladnih dni s temperaturo pod ničlo. V Ljubljani je lansko leto sonce sijalo 1,966 ur - po letu 1951 je bilo to drugo leto z najmanj oblačnim nebom.

OGNJIŠČE, verska revija za slovensko mladino, nam je poznano. Kljub težkim začetkom, nasprotovanjem bivšega protiverskega režima, se je v teku let dvignila v nadpovprečje ter gre v visokih desetisočih izvodov med mlade Slovence doma in po svetu. Zdaj pa je Ognjišče napravilo še korak naprej: začelo je z radijskimi oddajami. Radijski studio v kletnih prostorih cerkve sv. Marka v Kopru je pričel delovati 6. junija 1994, a bil le preveč lokalnega značaja. Dne 28. novembra pa je nastopil z rednim programom radijski studio v škofijskih Zavodih sv. Stanislava v Šenvidu nad Ljubljano, ki ga je mogoče slišati po skoraj vsej Sloveniji. Posredujejo ga namreč oddajniki na Krvavcu, Boču in Kumu, na Sveti Gori pri Novi Gorici in Tinjanu.

Tako je tudi Cerkev na Slovenskem začela bolj uresničevati naročilo drugega vatikanskega cerkvenega zbora, da je "njena dolžnost širiti odrešenjsko oznanilo tudi s sredstvi družbenega obveščanja". Vemo, da danes sredstva obveščanja s posredovanjem informacij vplivajo na ustvarjanje javnega mnenja, pomembna pa je tudi njih vloga pri vzgoji in izobraževanju in prav tako njih skrb za zdravo razvedrilo poslušalcev. Ob rojstvu prvega slovenskega cerkvenega radia mu tudi avstralski slovenski verniki želimo srečno pot med rojake in obilo uspehov.

Slovenski radio je zaživel pred približno

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOŠKO PODJETJE

GIOVANNI VERGA MEMORIALS
Pty. Ltd. Inc.

VIZZINI MEMORIALS Pty. Ltd. Inc.
85-87 Trawalla Ave., Thomastown, Vic.
Tel. 359 5509, po urah na domu 478 4474

Nagrobné spomeník izvršujeme po dogovoru.
Garancija za vsako naše delo!

sedmimi desetletji. Leta 1925 je zamisel o lastnem radiu prinesel z obiska na Holandskem duhovnik Vinko Zor, tajnik Prosvetne zveze. Zveza je maja 1928 sklenila z državnimi oblastmi zakupno pogodbo za dobo petnajstih let. Poskusne oddaje so se pričele avgusta istega leta, z rednim sporedom pa se je Radio Ljubljana predstavil dva meseca kasneje, dne 28. oktobra.

Gotovo vodstvo Ognjišča, tako revije kot radia, misli na nadaljni razvoj - lastno televizijsko postajo. Bog daj, da bi uspeli! Želimo mu božjega blagoslova na vsej črti, saj so moderna sredstva obveščanja danes važnejša in močnejša, kot si marsikdo predstavlja.

RUDNIKE rjavega premoga zapirajo. Že leta 1993 je prenehal rudnik v Laškem in Loka v Zagorju, do leta 2000 pa naj bi jih zaprli tudi v Zagorju, na Senovem in v Kanižarnici. Rjavi premog bodo takrat kopali samo še v Hrastniku in Trbovljah. Poraba rjavega premoga se je v zadnjih nekaj letih znižala od 1,68 milijona ton na 1,2 milijona ton. V istem času se je znižalo število rudarjev za četrino, na 2,987 delavcev. Izkorisčanje premoga ni več donosno, za to so primerne samo še zaloge v Trbovljah in Hrastniku in bodo z njimi krili petdesetletno porabo premoga te kakovosti. Proračun pove, da bo zapiranje navedenih premogovnikov stalo 14,5 milijarde tolarjev. In kakor smo doslej marsikdaj tožili nad težkim delom, ki so ga imeli rudarji, bo zdaj marsikomu žal, da rudarskega dela ne bo več.

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction

A F D A

Tel: 724 5408

17 Rostway Parade Franklin 2105

Fax: 728 2253

Sydneyanskim Slovencem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneju, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

Zaravščina

ALEKSANDER MacKILLOP, škotskega rodu, je kot šestindvajsetletni fant prišel januarja 1838 v Avstralijo. V sydneyško pristanišče ga je pripeljala ladja "Brilliant". Takrat je bila vsa okolica še povsem naravna, zaraščena z drevjem in zelenjem. Nihče še ni niti sanjal o danes znamenitem sydneyškem mostu, kaj šele o edinstveni Operi.

Aleksander je imel za seboj že kar nekaj doživetij. Štirinajst let star je leta 1825 postal gojenec Škotskega kolegija v Rimu, da bi študiral za duhovnika. Bil je nadarjen dijak ter izredno spreten v teoloških in filozofskih debatah. Vendar se je po šestih letih "iz zdravstvenih razlogov" vrnil na Škotsko. Doma je osem mesecev kasneje stopil v semenisce, a po letu in pol izstopil.

Takoj po prihodu v Sydney je dobil zaposlitev pri tvrdki Campbells, ki se je bavila z uvozom in izvozom. Malo kasneje se je preselil v Melbourne in obdržal zaposlitev pri istem podjetju. Tu se je takoj vključil v življenje mlade naselbine priseljencev: organiziral je kulturne prireditve, ustanovil je knjižnico in prial predavanja. Postal je tudi eden zaupnikov pri vodstvu katoliških vernikov. Dodatno zaposlitev je prevzel pri družbi, ki je raziskovala ležišča premoga.

V aprilu 1840 je v Melbourne prispevala ladja "Glen Huntly". Zaradi več primerov tifusa so vse potnike po izkrcanju poslali v karanteno. Med novodošlimi je bila tudi Katarina MacDonald z dvaindvajsetno hčerko Floro in nekoliko mlajšim sinom Donaldom, dočim je en sin umrl med vožnjo. Če je Aleksander poznal to družino že doma na Škotskem, ni znano. V Melbournu ji je bil takoj v pomoč pri iskanju stanovanja, službe in v vsem, kar so potrebovali za začetek. Srečanje je po treh mesecih pripeljalo Aleksandra in Floro MacDonald kot ženina in nevesto pred oltar. Nekaj mesecev kasneje je duhovnik, ki ju je poročil, izročil Flori relikvijo sv. križa, ki naj bi jo nosila do rojstva prvega otroka. Morda je prav zato bl. Mary MacKillop svojemu imenu dodajala "od Križa".

Aleksander in Flora sta po poroki živela v okraju Fitzroy, ne daleč od stolnice sv. Patrika. Tam je na pločniku Brunswick ceste vzidana že precej let granitna plošča z zlatim napisom:

ON THIS SITE
MARY MacKILLOP
FOUNDRESS OF
THE SISTERS OF ST. JOSEPH
WAS BORN ON
15TH JANUARY 1842

NA POTI D

AVSTRALIJA JE DOB

USPEHI IN NEUSPEHI

Aleksander MacKillop je v prvih treh letih življenja v Avstraliji dosegel lepe uspehe. Imel je svojo družino, dom, dobro zaposlitev in spoštovanje sovrstnikov. Izgledi za bodočnost so bili sijajni. Žal se je njegov položaj nepričakovano poslabšal. Eden glavnih vzrokov je bil, da Aleksander ni imel gospodarskega čuta. V svojem idealizmu je bil nepremišljen, podajal se je v brezuspešna podvetja, doživel razočaranja in izgubljal pogum. Za družino je to pomenilo hude čase. En primer Aleksandrovega neodgovornega ravnanja je bilo njegovo potovanje na Škotsko leta 1851 samo zato, da je hudo bolnemu prijatelju pomagal izpolniti željo in je pred smrtno še enkrat videl rodno domovino. Z družino je postal tudi žrtev brezvestnega podjetnika, ki je za rešitev svojega podjetja pridobil enajst oseb, da so s svojim premoženjem nudile garancijo. Vse so morale za nizko ceno prodati svojo posest, tudi Aleksander, ki je doživel bankrot in se ni več opomogel. Z družino se je preselil v Sydney, da bi začel znova, a doživel novo razočaranje. Moral si je izposoditi denar, da so se vrnili v Melbourne.

Kljub zaletavemu značaju pa je bil Aleksander odkrit boritelj za resnico in pravico, četudi ga je njegova premočrtost več kot enkrat spravila celo ob službo. Udejstvoval se je v političnih in verskih debatah. Protestanti so bili zagrizeni proti vsemu, kar je bilo katoliškega. Vodili so kampanjo "No popery! - Proč s papežtvom!" Aleksandra je očitek, da je "faliran bogoslovec", še bolj podžgal za pravično borbo. Odločno se je zlasti potegoval za delitev podpor vsem šolam, saj je bila marsikatera šola na deželi hudo zapostavljena.

Med raznimi poskusi, da bi družini gmotno opomogel in jo o tel skrbi za preživetje, se je Aleksander s sinom Johnom odpravil v Novo Zelandijo. Vendar je bilo brezuspešno in sta se kmalu vrnila. Potem se je odločil, da se preseli k bratu Petru na farmo. Od tam je pet mesecev pred smrtno pisal ganljivo pismo sinu Donaldu, ki se je odločil za duhovniški poklic. V pismu ga roti, naj dobro premisli, ali ga res Bog kliče; omenja tudi, da sam ni bil vreden, da bi dosegel ta vzvišeni poklic.

Aleksander je umrl 19. decembra 1868 ob

OLTARIA

SVOJO PRVO BLAŽENO – MARY MacKILLOP

prisotnosti žene Flore. Dočakal je starost 56 let. Dva dni pred njegovim smrtnim datumom je v Adelaidi škof Sheil odobril kongregacijo sester sv. Jožefa, ki jo je ustanovila njegova prvorodenka Mary, sedaj blažena Mary MacKillop.

DETINSTVO IN MLADOST

Bl. Mary pripoveduje o svojih detinskih letih: "Moje življenje, kot otroka, je bilo bolj žalostno. Moj dom, kadar sem ga imela, ni bil srečen." Svojo mamo je primerjala sveti Moniki, materi sv. Avguština, zaradi njenega potrpljenja in vdanosti. V pismu mami, datirano je 6. junija 1870, je zapisala: "Morda se niti ne zavedaš, da si mi bila najboljša 'učiteljica novink'. Tvoja vdanost in zaupanje vo božjo Previdnost sta bili zame čudovita tolažba in najlepši zgled."

Mary je že kot otrok doživela dve smrti med najblžjimi. Globoko jo je prizadela smrt starega očeta po materini strani, ko je ob nekem neurju padel v narastel potok in utonil. Drugi udarec pa je bila smrt njenega enajst mescev starega bratca Aleksandra.

Klub vsemu pa je doživela v mladosti tudi nekaj veselih uric. Ker je družina bivala precej časa na deželi, je imela Mary priliko vzljubiti naravo in zlasti domače živali. Tudi je rada jezdila in naučila se je ravnati s konji pri delu na polju. Čeprav je zaradi večkratne selitve trpela njeni šolski vzgoji, se je veliko naučila od svojega izobraženega očeta, za kar mu je bila vedno hvaležna.

Leta 1858 je Mary prejela zakrament svete birme. Točen datum njenega prvega obhajila pa ni znan. Verjetno je bilo to, ko je imela deset do dvanaest let, kot je bila navada v tistem času. Od svojega šestnajstega do petindvajsetega leta je bila Mary glavna družinska hraniteljica. Ker je bil oče brez prave zaposlitve, je s svojo plačo vzdrževala mlajše brate in sestre. Njena prva služba je bila pri družini L'Estrange v Melbournu, kjer je bila vzgojiteljica dveh posvojenih otrok. Ob tej službi je imela priliko tudi za osebni študij in z družino je bila tudi kasneje v dobrih odnosih. Pozneje se je zaposnila pri znanem melsournskem podjetju pisarniških potrebščin Sands & Kenny in postala preddelavka. Navezala je prijateljske stike tudi s

poslovnimi ljudmi, ki niso bili katoličani. Te zveze je obdržala vse življenje ter so ji marsikdaj koristili pri njenem apostolatu. Obenem ji je ta služba nudila tudi dragocene administrativne izkušnje, zelo koristne za vodstvo njene redovne kongregacije. Njena naslednja zaposlitev je bila spet služba družinske vzgojiteljice, tokrat v kraju Penola, Južna Avstralija, kamor jo je življenje pripeljalo po posebnih načrtih božje Previdnosti.

AVSTRALIJA TISTIKRAT

Kapitan Cook je prišel v Avstralijo s svojo floto ladij leta 1788. Prvi naseljenci so bili kaznjenci in njih pažniki. Tako se je naselilo okrog Sydneya nekako tisoč ljudi. To je bilo 54 let pred rojstvom bl. Mary MacKillop. Prvi svobodni priseljenci so stopili na avstralska tla šele leta 1793. Tako je šteло belo prebivalstvo Avstralije leta 1800 komaj okrog 5000 oseb. Od tedaj je prihajalo več in več novih priseljencev. Kmalu so nastale male naselbine tako ob obali kot tudi v notranjosti današnje Viktorije in Južne Avstralije. Ena teh naselbin je bila Penola, ki ima važno vlogo v življenju bl. Mary MacKillop in njenih sester.

V tistem času je bilo potovanje zelo otežkočeno, saj še ni bilo cest. Poti so bile nekakšni kolovozi, speljani preko gozdov. Dolgih sedemdeset let je bilo edino prevozno podjetje Cobb & Co., ki je s svojimi vozili prevažalo potnike, pošto in blago. Bl. Mary je opisala eno takih potovanj iz Penole, ki ga je vodil njen stric Donald: "Gost oblak prahu je objemal kočijo, suhe veje so padale z dreves na pot, konji so se plašili, rezgetali in se ustavliali. Toda izkušeni mož je znal z njimi ravnati: njegov domači glas in zanesljiva roka jim je dajala pogum..."

P. VALERIJAN

Spominska plošča na kraju rojstva bl. Mary

SV. RAFAEL

SYDNEY

Fr. Tomaž Menart, O. F. M.

Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,

St. Raphael Slovene Mission,

313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160

(P.O.Box 280, Merrylands, N.S.W. 2160)

Tel.: (02) 637 7147 Fax: (02) 682 7692

Slovenske sestre - frančiškanke Brezmadežne

St. Raphael Convent,

311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160

Telefon: (02) 682 5478

POSTNI ČAS bomo pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu pričeli na pepelnično sredo, 1. marca, z večerno mašo in pepeljenjem ob sedmih. Vse petke v postu pa bomo imeli s sveto mašo tudi postno pobožnost, h kateri ste v vaše duhovno dobro vsi lepo vabljeni. Tudi zakrament sprave naj bi prejeli že zgodaj v postu ter prihajali k svetemu obhajilu.

ROMANJE v Penrose Park bo spet na vrsti, letos v ponedeljek 13. marca. Lahko se nam pridružite na mini-busu, ali pa potujete s svojim vozilom. Iz Merrylandsa odpotujemo ob devetih dopoldne. Sveti maša bomo imeli ob enajsti uri, ob 1.30 pa bo procesija k lurski votlini in pobožnost z blagoslovom.

SURFERS PARADISE ima tokrat mašo že v postu, na soboto 1. aprila ob 7.30 zvečer. Cerkev Srca Jezusovega, Merimac. - BRISBANE je na vrsti za slovensko mašo naslednji dan, nedelja 2. aprila, ob 11.30 v Marijini cerkvi v South Brisbane.

ETNIČNA MAŠA bo na Zlati obali na zadnjo majsko nedeljo, 28. maja, ob 11 uri dopoldne. Ze sedaj ste vabljeni, da si to nedeljo rezervirate za udeležbo. Naj bi ne manjkale naše narodne noše!

FIGTREE ima redno slovensko mašo na nedelji 12. in 26. marca ob petih popoldne. V postnem času pa bo maša tudi vsako sredo ob sedmih zvečer, združena s postno pobožnostjo. V aprilu bo sveta maša 9. aprila (redna, na cvetno nedeljo) ob petih popoldne, 16. aprila (velikonočna nedelja) ob 11.30 dopoldne in 23. aprila (redna) ob petih popoldne. Na veliki petek, 14. aprila, bo

bogoslužno opravilo ob sedmih zvečer, blagoslov velikonočnih jedil na veliko noč po maši.

CANBERRA ima slovensko mašo v nedeljo 19. marca, kakor tudi na velikonočno nedeljo, 16. aprila, obakrat v Garranu (Wisdom St.) in ob šestih zvečer. Pridite vsaj dvajset minut pred mašo, da boste tudi pri pevski vaji. - Povabite k vaši službi božji v domačem jeziku vsako tretjo nedeljo v mesecu rojake, ki ne berejo tega obvestila. Ali veste, da prijazna beseda, tudi prijazno vabilo, najde prijazen odziv?

NEWCASTLE je na vrsti za slovensko mašo na velikonočno nedeljo, 16. aprila, nato pa spet redno dva tedna kasneje, v nedeljo 30. aprila. Obakrat ob šesti uri zvečer v Hamiltonu.

SV. RAFAEL v Merrylandsu ima na veliki četrtek ob sedmih zvečer spominsko mašo zadnje večerje. Sledi češčenje Najsvetejšega in molitev za duhovnike ter za Cerkev. - Na veliki petek je slovesno opravilo tega dne z obhajilom ob treh popoldne, ob sedmih zvečer pa sveti križev pot. - Na veliko soboto je blagoslov velikonočnih jedil ob dveh in ob petih popoldne. Ves dan je molitev pri božjem grobu. Obredi velikonočne vigilije in slovesna maša so zvečer ob sedmih. - Na velikonočno nedeljo (16. aprila) bo slovesno Vstajenje in sveta maša ob osmih zjutraj (sodeluje mešani zbor), druga maša pa je ob desetih (torej pol ure kasneje kot običajno ob navadnih nedeljah). - Na velikonočni ponedeljek je sveta maša pri nas ob 9.30 dopoldne in ob šestih zvečer. Po večerni maši, s pričetkom ob pol osmih, imamo v dvorani tradicionalno Pirhovanje.

"PLANINKA", brisbandsko Slovensko društvo s svojim prijaznim zemljisci v Cornubiji, Qld., praznuje letos 40-letnico obstoja. Torej je nastalo kar kmalu za Slovenskim društvom v Melbournu, ki je pred nekaj meseci obhajalo isto obletnico. Odborniki pod predsedstvom Vinka Čoparja so sklenili, da bodo ta visoki jubilej obhajali v soboto 20. maja. Čestitamo!

KRST - **Mia Louise Smith**, Hornsby, NSW, rojena leta 1971, hčerka Alberta in Anke r. Makovec. Botrovala je Kristina Kukovec. Mia je bila 12. februarja, med našo nedeljsko mašo, krščena, birmana in prejela je tudi prvo sveto obhajilo. Iz srca ji čestitamo ter ji želimo milosti in božjega blagoslova na njeni poti krščanskega življenja.

POROKI - **David Frederick Gale**, Hornsby, NSW, in **Maria Lenc**, hčerka Alojza in Marije r. Kecelj, rojena v Sydneyu, krščena v Leichhardtu (North), NSW. Priči sta bila Anthony Gale in Gabriela Burns. - Župna cerkev Srca Jezusovega, Pymble, NSW, dne 14. januarja 1995.

Lochlan Voller, Oak Flats, NSW, sin Riharda in Sue, in **Leoni Michelle Marinič**, rojena v Wollongongu, krščena v Villa Maria, stolna župnija sv. Frančiška Ksaverija, Wollongong. Hčerka Janeza in Bernarde r. Baša. Priči sta bila Vanessa Scott in Shawn Butcher. - Slovenska cerkev Vseh svetnikov v Figtree, NSW, dne 14. februarja 1995.

Obema paroma iskrene čestitke k sprejemu zakramenta svetega zakona. Naj ju Bog vse življenje sprembla s svojim blagoslovom!

POKOJNIH je žal spet predolga vrsta:

V nedeljo 15. januarja zjutraj je v Westmead bolnišnici v Sydneyu umrla **KRISTINA HRAST** r. Špolad. Vzrok smrti je bila možganska kap. Pokojnica je bila rojena 22. oktobra 1905 v Borjani pri Kobaridu. V februarju 1924 se je kot osemanjstletno dekle poročila z Ivanom Hrastom, po rodu prav tako iz Borjane. V zakonu se jima je rodilo pet otrok, a vojna in boleznen je ugrabil kar štiri od njih. Zakonca Hrast sta leta 1974 slavila zlato poroko. Ob tej priliki sta se Bogu zahvalila za vsa leta zakonskega življenja pri posebni masi v naši slovenski cerkvi. Žal je dve leti pozneje mož zbolel in odšel v večnost.

Kristina je prišla v Avstralijo z možem Ivanom in hčerkko Karlo 13. decembra 1949 na ladji "General Blake". Naselili so se v Merrylandsu. Pokojnica je bila do šestdesetelega leta zaposlena pri podjetju Email v Waterloo. Zadnja leta je bolehalna in veliko pretrpela. Dokler so ji moči dopušcale, je

rada hodila k slovenski službi božji; to je bilo njen največje veselje in v cerkvi se je vselej počutila srečna, kot je sama zatrjevala. Veliko je premolila in darovala svoje trpljenje v razne dobre namene. Pripravljena je vdano čakala, kdaj jo bo Gospod življenja poklical k sebi. Pogrebno maša za pokojnjene duše samo imeli v torek 17. januarja. Zadnje počivališče je našla na pokopališču Rookwood, kjer že osemnajst let počiva njen mož Ivan.

V petek 27. januarja je v Royal North Shore bolnišnici umrla **ZORKA KOVACIČ** r. Bitežnik. Luč sveta je zagledala 12. oktobra 1906 v vasi Škrbina pri Gorici. V Avstralijo je prišla 19. novembra 1938, torej že pred drugo svetovno vojno. Še isto leto se je poročila v Innisfail, Qld., z Ludvikom Kovačičem. Pozneje sta se preselila v Sydney, kjer sta na Argyle Street kupila večjo hišo in začela z domom za samce s celotno oskrbo, Ludvik se je pa zaposlil v pristanišču.

Dolga leta je družina živila v Cremorne. Zorka je postala vdova leta 1987, sama pa je bila bolna komaj dober mesec. Odkrili so raka, žal pa je bolezen kljub operaciji napredovala. Zorka se je s prejemom zakamentov pripravila na večnost in sklenila svoje zemsko potovanje. - Pogrebna maša je bila opravljena v cerkvi Matere božje, North Sydney, v sredo 1. februarja, sledil je pogreb na Northern Suburbs pokopališče, kjer že osem let počiva mož Ludvik. - Pokojnica zapušča sinova Briana in Edwina ter štiri vnuke.

Isti dan, 27. januarja, je v Newcastlu umrla **ZOFIJA MEŽE** r. Dekleva. Rojena je bila 21. oktobra 1924 kot ena desetih otrok družine Ivana in Marije r. Udovič, Spodnje Bitnje pri Ilirske Bistrici. V Avstralijo je prišla na ladji "Aurelia" leta 1955. Naslednje leto v juniju se je v Sydneyu

Dvorana
sydneyjskega
slovenskega
verskega
središča
za cerkvio
sv. Rafaela,
Merrylands

poročila s Karлом, ki je prišel v Avstralijo leta 1951 ter je po rodu od Podnanosa pri Vipavi. Pokojnica je bila zgledna krčanska žena in mati. Rada je prihajala k slovenski maši v Hamilton, kadar je bila na našem sporedru. Pred desetimi leti je imela operacijo na srcu in od takrat ni bila več zdrava. Je pa bolezen zelo vdano prenašala. Vsaka dva tedna so ji prinašali sveto obhajilo iz krajevne cerkve.

Pogrebna maša je bila v župni cerkvi sv. Terezije, New Lambton. Ob koncu maše je sin David mami v spomin govoril o lepih in trpkih dogodkih iz družinskega življenja. Nato smo njene zemske ostanke spremili na pokopališče Sandgate.

Pokojnica zapušča poleg moža Karla in sina Davida še sina Draga, v domovini pa sestro Elko in brata Emila.

V ponedeljek 30. januarja popoldne je na svojem domu v Gymea (Sydney) nepričakovano umrl JOŽEF KAVAŠ, naš dobri znance in podpornik slovenske narodne in verske skupnosti v Sydneyu. Vsi smo ga imeli radi zaradi njegovega veselega in dobrohotnega značaja. Pred dvema tednoma si je pri delu zlomil nogo in je moral na operacijo. Podobno je, da je vzrok smrti strdek, ki je zamašil glavno srčno žilo, dasi uradno to še ni potrjeno.

Pokojni Jože je bil rojen 14. januarja 1929 v Odrancih v Prekmurju. Njegov oče je bil Jurij, mati pa Katarina r. Lonec. Poročil se je v Odrancih leta 1954 z Rozo Škafar. V Avstralijo sta dospela 9. junija 1957 na ladji "Flaminia" in preživila nekaj časa v taboriščih Greta in Cronula, leta 1961 pa se preselila v lastni dom v Gymea. Jože je polagal keramične ploščice ter je bil kot pošten in dober obrtnik zelo spoštovan. Tudi za našo skupnost je veliko napravil, saj je brezplačno položil ploščice pri cerkvi, v dvorani ali pri sestrah. Odrekel ni nikoli nobene usluge. Pogrešali ga bomo.

Pri pogrebni maši v naši cerkvi - na svečnico 2. februarja - je s p. Valerijanom in p. Tomažem somaševal tudi g. Jože Hozjan, prekmurski rojak iz Odrancev ter župnik v Beltincih, ki se prav zdaj mudi na obisku v Sydneu. Ker je bil pokojnik dolgoletni član Slovenskega društva Sydney, mu je ob odprttem grobu na pokopališču Woronora v Sutherlandu zapel "Vigred se povrne" društveni zbor pod vodstvom Štefana Šerneka, ki mu je v imenu društva tudi spregovoril v zadnje slovo.

Jože zapušča poleg žene Roze še hčerko Ano, poročeno s Pavlom Fahd, v domovini brata Martina, sestro Marijo in Francko (ta je njegova dvojčica), v Kanadi pa sestro Katarino.

V sredo 8. februarja 1995 je v Woden Valley bolnišnici v Canberri umrla ANITA ŽAGAR r. Erčulj. Luč sveta je zagledala v Dobrepolju na Dolenjskem 18. avgusta 1929. V Avstralijo je prišla pred 37 leti. Poročena je bila s Francetom Zagarijem, po rodu iz Šenčurja pri Kranju, ki je umrl v Canberri leta 1974. Anita je bila precej let bolna na živcih. Več let je preživela v Watson Health Centru, le zadnjih šest mesecev je bila v bolnišnici. Zdaj je zbolela je za rakom, vendar je bila vzrok smrti možganska kap. Pogrebna maša je bila 14. februarja v cerkvi sv. Petra in Pavla v Garranu, kjer se canberrski Slovenci vsako tretjo nedeljo v mesecu zbirajo k slovenski maši. Pokopana pa je bila na Woden Valley pokopališču, kjer že 21 let počiva njen mož. Za Anito žaluje v Canberri sin Daniel in sin Brian z ženo Jennie ter hčerko Loro, v domovini pa sestre Slavka, Mimi in Tinka. Lani je pokojnica izgubila v domovini brata, tukaj pa sina Viktorja, kar jo je zelo potrlo. Zadnje čase pa je precej trpela zaradi bolezni, vendar je vdano prenašala bolečine. Ob obisku Canberre smo ji navadno prinašali sv. obhajilo, ki ji je dajalo moči. - Počivaj v miru božjem!

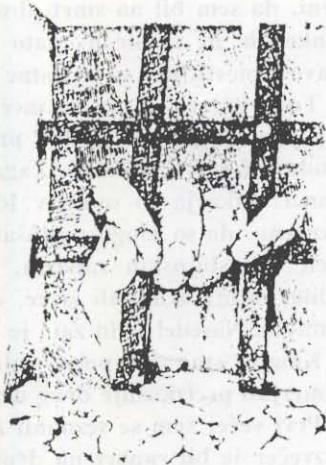
P. VALERIJAN

Trška gora
pri
Novem
mestu

Jožko Kragelj

MOJE CELICE

/ ŽALE /

Pred vhodom v taborišče je stala majhna baraka za stražarje in upravno osebje taborišča. Tu je imelo gradbišče svojo pisarno, ki so jo vodili zaporniki.

Visoka ograja z bodečo žico je obkrožala prostor, kjer je stala zaporniška baraka z dvoriščem. Baraka je imela v sredini majhno lopo, iz katere je bil na desno dohod v prostor za duhovnike, na levo pa v sobo za laike. Stroga ločitev! Pri delu in na dvorišču smo bili skupaj, v sobi pa bi verjetno koga okužili. Čudna logika marksizma!

Naša soba je bila natrpana z lesenimi pogradi "na tri nadstropja". Meni so določili "tretje nadstropje", tik pod stropom. Sreča je bila v tem, da smo tu preživeli le noč in zvečer kakšno uro, drugače bi bilo neznosno, saj nas je bilo šestdeset. Podnevi pa smo se založili s svežim zrakom in soncem, ki je prišigalo na kožo, da smo bili vsi zagoreli. Jaz sem bil pravzaprav "belček" med njimi. Druge duhovnike so namreč pripeljali na Žale že aprila. Postopoma so se privadili soncu, jaz pa sem prišel kot v ognjeno peč pod najbolj vroče poletno sonce. Kljub vsemu sem se počutil nadvse srečnega. Deset mesecev sem preživel na Žalah. Gotovo so bili najlepši meseci mojega zapora. Bil sem zopet v duhovniški družbi, po kateri sem hrepnel. Res je to, da smo duhovniki "posebna vrsta ljudi", ali kot je nekdo rekel: vsak po svoje "udarjen". Tu pa smo se znašli vsi v isti preizkušnji, vsi v enakih uniformah. Tu so odpadle časti, ki so tolkokrat odveč. Nihče ni bil ne "častiti" ne "prečastiti". Naj je bil dekan ali kaplan, predstojnik ali doktor - vsi smo bili zaporniki-jetniki. Tu smo se znašli z vsem vetrov in redov. Predstavniki Primorske, Kranjske, Štajerske, Koroške in Prekmurja. Svetni duhovniki, frančiškani, lazariсти, minoriti, jezuiti in salezijanci, iz križarskega reda in pozneje tudi kapucini.

Nekateri so me spočetka gledali nekoliko nezaupno. Slišali so o

NAŠE NABIRKE

BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU
ZA NAŠE "MISLI":

\$140.- Justi Mrak; \$90.- Pavla Zemljak; \$50.- Dr. Stanislav Frank, Alojzij Povhe; \$40.- Valerija Pančur, Franc Kravoš, Marija Zai, Franc Šveb; \$30.- Danila Štolfa, Zinka Skraba, Jože Gulj, Franc Patafa; \$20.- Stojan Brne, Rudi Koloini, Ivanka Žabkar, Jože Oblak, Anica Korošec, Ivan Smole, Martin Šuštar, Pavlina Pahor, Ivana Ponikvar, Alojz Šuštar, Vera Mamilovič, Marta Zrim, Alojz Kovačič, Lojzka Kuhar, Ernest Rutar, Stane Furlan, Erika Crljen, Jože Zupančič, Marija Pahor, Pavlina Božič, Anton Konda; \$15.- Ivan Stanjko, Lojzka Vučko, Marija Oppelt, Marija Vončina, Kristina Varsavsky, Katie Dodig, Pavla Bernetič, Anton Brne, Jože Nemec, Roža Franco; \$13.- Barbara Marinčič; \$12.- Albina Konrad; \$10.- Viktor Ferfolja, Angela Povh, Stanislav Mersel, Angela Gospodarič, Matilda Martinčič, Uroš Stankovič, Milan Čeligoj, Milena Vidau, Marcela Bole, Franc Male, Karel Horvat, Marija Prelc, Franc Vravnik, Marija Vodrušek, Jože Klement, Marija Novak, Ema Simčič, Anna Čarman, Ivanka Tomšič, Antonija Smrdelj, Stanko Mlinar, Ana Lešnjak, Pavel Trček, Eligij Šerek, Helena Berkopeč, Dragica Babič, Evgen Benc, Franc Žerjal, Petrina Pavlič, Stane Verne, Helena Oppelt, Francka Wetzel, Ida Ponikvar, Jože Vičič, John Marinčič, Ivan Damiš, Ana Vogrinčič, Ernesta Vran, Jože Turk, Jožefa Mikuš, Antonija Stanton, Marjan Perič, Anton Tomšič, Frank Berlic, Jožica Plaznik, Elizabeth Wernig, Jelena Prekodravac, Marija Bertoncelj, Jože Šoba, Terezija Kropich, Jakob Tomšič, Tinka Urh, Hinko Hafner, Marija Slokar, Graciela Remec, Ivanka Bobek, Silva Krčmar, Dušan Jenko, Jože Brožič, Franc Pavlovič, Ferdo Godler, Otto Baligač, Avgust Glavnik, Danica Gorjup, Ivanka Štavar, Ivan Hozjan, Franc Mramor, Evgen Braidot, Anton Šajn, A. & M. Tukšar, Valeria Zrilič, Franc Brezavšček, Alojzija Gosak, Milan Vran, Franc

Schwert, Majda Guštin; \$6.— Lydia diMaggio; \$5.— Ivan Golob, Janez Sok, Lydia Bratina, Julka Movrin, Marina Rogl, Jože Božič, Zdravko Žele, Danilo Mršnik, Rude Iskra, Janez Kucler, Franc Murko, Jurij Bogdan, Jože Marinč, Ivan Zupan, Anton Vrisk, Nikolaj Bric, Anton Volk, Marta Krenoš, Olga Gale, Jože Tomažič, Ivana Jerič, Marta Žiberna, Maria Piotrowski, Štefanija Rijavec, N. N., Štefanija Andlovec, Anton Skok, Štefan Baligač, Ivan Bole, Lidija Čušin, Štefan Kolenko, Jožefa Porok, Pavla Čuk, Francka Lavtar, Slavka Podbevšek, Leopold Matelič, Ivan Stanič, Mirko Godec, Martha Wagner; \$4.— Joseph Debevec; \$3.— John Mihič; \$2.— Veronika Slavec, Veronika Robar, Alojz Drvodel, Emilia Ferluga.

ZA MISIJONE IN NAŠE

POSINOVLJENE MISIJONARJE:
\$20.— N.N.; \$15.— N.N.; \$10.— Jože in Milka Oblak (za lačne), druž. Alojz Šuštar, druž. Mamilovič, Alojzija Gosak (za lačne), Pavla Čuk (za lačne), Evgen Braidot (za lačne); \$5.— Ivanka Bobek (za lačne); \$2.50 Romana Zetko.

ZA MATER TEREZIJO

IN NJENE LAČNE SIROTE:

\$50.— Valerija, Pančur, A.Z.; \$15.— N.N.; \$13.— Alojz Semenič; \$12.— Marta in Roman Zrim.

V KLAKOČERJEV SKLAD

za pomoč Škofovim zavodom:

\$20.— Magda in Evgen Benc.

ZA SLOMŠKOVO ZADEVO:

\$100.— Stanka Persič.

VSEM DOBROTKOM
BOG STOTERO POVRNI!

meni, da sem bil na smrt obsojen, vedeli so, da so me vlačili po bunkerjih in samicah, zato so upravičeno podvomili o moji pravovernosti, ker so iz lastne izkušnje vedeli, kakšna je ta šola.

Tu sem srečal tri znance Primorce: Zagorška, Likarja in Žagarja. Zagoršek je bil prej na Srpenici, Ludvik Likar v Spodnji Idriji in Janko Žagar idrijski dekan. Bili smo dobri znanci. Likarja so sodili v Idriji v Didičevi dvorani, ki je bila ozvočena, da so mogli poslušati tudi na cesti. Dekana Žagarja so imeli v postojnskih zaporih, kjer so uprizorili poskus pobega. Toliko so mu zrahljali živce, da se ni zavedal pasti, ki so mu jo nastavili. Nasedel je in zato je bila tudi sodba bolj stroga.

Kmalu smo se pogovorili o vsem, kar smo prestali, in primerjali preizkušnje drug drugega.

Prvi večer sem se seznanil z novim redom v taborišču. Zjutraj in zvečer je bil raport na dvorišču - štetje jetnikov. Preden smo šli k počitku in ko smo vstali, so se hoteli prepričati, ali smo vsi, ali ni kdo zbežal. Podoben raport je bil, ko smo se vrnili z dela. Tudi na delu, na gradbišču, ki ni bilo ograjeno, bi utegnil kdo pobegniti.

Med pazniki je imel glavno besedo Borkovič - Prekmurec ali Medjimurec. Rekli smo mu Cigo. Delal se je silno važnega. Prihajal je z notesom v roki. S svinčnikom je kazal na jetnike in štel. Včasih se je uštrel in znova začenjal, da smo se mu smejavili. Rad je kričal in užival, če se ga je jetnik bal. Bil je le navaden paznik, a je bil opasan z oficirskim pasom prek ramen. starejši vodnik Čampa je bil dobrčina in ni duhovnikom nikdar škodoval. Prišel je večkrat v sobo, se pogovarjal z nami in gledal, kaj delamo v prostem času.

Prosti čas smo porabili za molitev brevirja, rožnega venca in za pevske vaje. Jurčak - salezijanec - je dobil od doma harmoniko in je učil petje. Imeli smo dober pevski zbor, tako da smo za zapornike in taboriščno osebje nekajkrat pripravili koncert, zlasti pred državnimi prazniki. Nekateri so šahirali, drugi so izdelovali šahovske figure iz kruha in tudi jagode za rožni venec, prav tako iz kruha. Nekateri so bili pravi umetniki za to delo.

Že prvi večer sem zvedel, da mašujejo ob nedeljah. Iz škofije so posiljali vino in hostije. Vsako soboto popoldne je to prinesel v taborišče bogoslovec Vrhunc (sedanji kancler). Kovček s prenosnim oltarčkom in mašno obleko je bil shranjen v dežurni sobi. Ob nedeljah smo morali vстатi eno uro pred drugimi, ker se laiki niso smeli udeležiti svete maše. Vsako nedeljo je maševal le eden, ostali pa smo prejeli sveto obhajilo.

Devetnajst mesecev je preteklo, odkar sem maševal, zato so mi dali prednost takoj naslednjo nedeljo. Bil sem kar v zadregi. Pred tolikim zborom duhovnikov še nisem maševal. Človek po tolikem času to in ono pozabi. Čeprav sem si želel svete maše in svetega obhajila, sem se nekoliko bal. Zaslisanja, bunkerji, samice, dvomi, razdvojenost, vse to prinese in povzroči neko

duhovno otopelost in odtujenost od božjih stvari. Nehote se človeka prime prah okolja, v katerem živi. So trenutki, ko tega ne čutiš, nato pa se nenadoma pojavi notranja praznina. In prav to praznino sem začutil, ko sem zvedel, da bom po tolikem času maševal.

Z duhovnikom, ki mi je v zaporu postal dober prijatelj, sem se iskreno pogovoril o svojih težavah in mu v spovedi zaupal, kaj me teži.

Prva noč na Žalah je bila zelo dolga. Nisem zatisnil očesa. Buljil sem v strop nad glavo in poslušal prečudno muziko smrčanja, ki je odmevalo iz kota v kot. Bilo je skoraj zabavno. Najprej se je nekdo oglasil skoraj v sordini, kot bi se bal druge motiti. Oglasil se je drugi, ki je krepko nategoval, tretji pa je kar z odprtimi ustmi zajemal zrak, da je grgralo in se treslo, kot bi vlekel po strunah kontrabasa. Nato so se še drugi ojunačili in se zlili v veličasten zbor smrčonov in smrčuhov.

Sredi te muzike sem zaslišal govorjenje. Nekdo je *sanjal. Privzdignil sem se na slavnjači in prisluhnil. Sanjal je o materi. Bil je doma v svojem župnišču in je prišla mati na obisk. Spraševal jo je, kako se imajo doma. Nato se je pogovarjal s sestro "Pjepco". Naročal ji je, naj da materi tistega "ta vjelkega petelina". V sanjah je bil nekaj časa sam s sestro in sta se ljubezni pogovarjala o materi.

"Ali se ti ne zdi, da so naša mati oslabeli? Jaz se kar bojim zanje," je rekel.

V sanjah jo je nato spremljal iz hiše in se dolgo od nje poslavljal. Naročil ji je, naj pazi na zdravje.

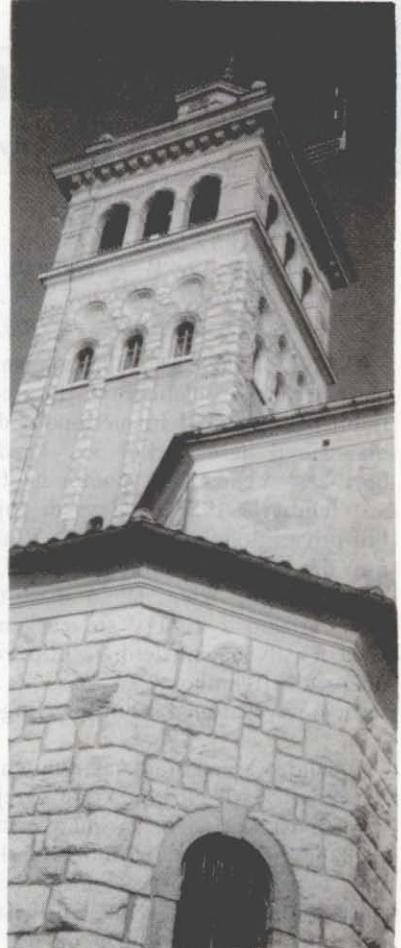
Zjutraj je zadonel gong. Poskakali smo na tla in stekli na dvorišče, da smo se v majhni baraki umili.

Zanimal sem se, kdo ponoči govorji. Pokazali so mi štajerskega "malega" Frančka Zupana. Bil je zares majhne postave. Služboval je pri Šenklavžu nad Rimskimi Toplicami. Ukvvarjal se je s kmetijo in ker ni prijavil vseh dohodkov ali vse živine, so ga zaprli in obsodili na nekaj let ječe.

V zaporu se je navezal na Poldeta Klančarja, ki je bil z Dolenjskega in so ga obsodili na smrt zaradi "sodelovanja z okupatorjem". Tudi njemu so znižali kazen na dvajset let.

V baraki so imeli Dolenjci svoj kotiček - "dolenjski kotiček", kamor so sprejeli tudi Frančka. Bil je njihov varovanec.

O Frančkovi sanjah bom napisal posebno poglavje. Bile so zelo zanimive. Trajale so tudi po več ur in so nam prinesle veliko zabave. Zelo mu je bilo nerodno, ko smo mu zjutraj pripovedovali, kaj je sanjal, ker je nehote odkrival in izdajal svoja čustva in svoje mladostne skrivnosti. */Dalje prih./*

Zvonik Marijinega božjepotnega svetišča na SVETI GORI. Od tu se razlega mogočna pesem zvonov na vse strani Primorske: božji glasniki vabijo vernike k Svetogorskemu Kraljici.

"Moja družina je kot država," pripoveduje gospod Miha in takole razloži svojo primerjavo: "Moja žena ne zna prav nič gospodariti, vsi moji otroci hočejo spet in spet pomolič za nerazvite, moja tača pa hoče imeti nad vsem svoj nadzor. A jaz? Jaz pa moram vse financirati."

Če srečaš človeka, ki je preveč utrujen, da bi se ti nasmehnil, se mu nasmejni ti. Nihče ni bolj potreben smehljaja kakor tisti človek, ki ga ni več zmožen.
/Kitajski pregovor/

SVETA DRUŽINA ADELAIDE

Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave, W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 479, Welland, S. A., 5007)
Tel.: (08) 346 9674 – Fax (08) 346 3487

V NEDELJO 12. februarja smo se s slovesno mašo spomnili obletnice, ko je pred dvanajstimi leti ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar blagoslovil našo cerkev sv. Družine. Kako hitro beži čas! Vendar bo spomin na ta veliki dogodek 13. februarja 1983 ostal vsem rojakom, ki so mu bili priča, globoko v spominu. Vsaka obletnica je za nas dan zahvale dobremu Bogu, da imamo naš skupni dom, kjer lahko častimo Boga in se pogovarjam z njim v slovenskem jeziku. Tudi v vseh teh dvanajstih letih je bilo veliko lepih in res doživetih trenutkov, ko nas je naš skupni dom tesneje povezal med seboj in z Bogom.

Zadnje čase skoraj vsak duhovnik potoži o upadu vernikov, zlasti mladih, ki ne kažejo več interesa za pripadnost Cerkvi in za duhovnost nasploh. Mnogi gledajo zaskrbljeno, kaj bo prinesla bodočnost. Da, tudi v naši skupnosti je upad, vendar je še vedno dosti mladih, ki redno prihajajo, vedno radi sodelujejo pri bogoslužju, kakor tudi pri drugih

aktivnostih našega središča. To je znamenje, da je naša cerkvena skupnost živa. Seveda pa je treba razumeti, da je naša južnoavstralska narodna družina maloštevilna in se nikakor ne more primerjati z župnijami, ki imajo več tisoč župljanov in vse živeče lepo okrog cerkve.

Pa kakor koli že, ponosni smo na našo cerkev. Saj smo med številnimi katoliškimi narodnimi skupinami v Južni Avstraliji edini, ki imamo lastno svetišče. Mnogi nam ga zavidajo.

In ko prihajajo obiski iz Slovenije ali od drugod ter se ustavijo pri našem središču, v naši cerkvi – vsak pravi, da smo prijazna skupnost, v kateri veje družinski duh medsebojne pomoči in bratstva. Za vse to smo se Bogu zahvalili in ga prosili, naj še naprej spremlja s svojim varstvom našo skupnost in vse naše družine.

Ob koncu obletne maše smo zapeli Zahvalno pesem. Po končanem slavju v cerkvi smo se pa preselili v dvorano, kjer smo bili postreženi s pečenjem na žaru in tudi ni manjkalo domačih slaščic. Iskrena zahvala našim zvestim gospodinjam, ki neutrudno že leta in leta pomagajo za take in podobne prilike.

Seveda pa se pri nas vedno kaj dela in izboljšuje. Tako sta za prostor, kjer pečemo na žaru, Marija Novak in njen brat Jože Klement darovala opeko ter jo s sodelavcem Milanom Celigojem tudi položila. Prostor je zdaj čist, varen glede ognja in privlačen za pogled. Gospa Marija je rekla: "Ko ste gradili, nismo pomagali, pa naj zdaj

Slovenska cerkev svete Družine v Adelaidi, ki jo je na nedeljo 13. februar 1983 blagoslovil nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar

nadomestimo!..." Ko smo preed nekaj leti urejali knjižnico, je gospa Marija zanjo nabavila lepe udobne stole. - Samo malo dobre volje je treba, pa je spet nekaj storjenega in kjer je več pridnih rok, je storjenega veliko. Zato na tem mestu spet vsem Bog plačaj za vsakršno pomoč našemu verskemu središču.

Dne 17. januarja je v Queen Elizabeth bolnišnici v okraju Woodville srčni kapi podlegel IVAN MOHOR. Na petek 20. januarja je bila v naši cerkvi maša zadušnica, nato smo pokojnika spremili k večnemu počitku na pokopališče Centennial Park, kjer že počiva Ivanova mama. Pokojnik se je rodil 2. oktobra 1941, Mrzjava vas pri Čatežu. Kmalu po Ivanovem rojstvu je bila celotna Mohorjeva družina enajstih otrok izseljena v Nemčijo. Po dveh letih taborišča so prišli na deželo ter delali na kmetih do leta 1949, ko so v decembru emigrirali v Avstralijo. Oče Mohor je leta 1969 umrl v Melbournu, kjer z njim že počivata tudi dva sinova. Pokojni Ivan zapušča poleg sester še ženo in tri sinove. Sorodnikom izrekamo sožalje, Ivana pa priporočamo božjemu usmiljenju. Naj počiva v

božjem miru in naj mu lahla avstralska zemlja!

V postnem času bomo imeli v naši cerkvi vsak petek zvečer sveto mašo. Od 6.30 do maše bo izpostavljen Najsvetejše, po maši pa bo križev pot. Vabljeni ste k tej postni pobožnosti, kjer bomo Boga prosili, da bi bilo več strpnosti po naših družinah, med našo skupnostjo in med narodi sveta. Saj letos je **leto strpnosti**. Jezus pravi v evanđeliju: "Prosite in se vam bo dalo!" Če bo naša molitev res zaupna in iskrena, nas bo Bog uslušil in nam pokazal pot do blagodejne strpnosti, ki jo v življenju tolkokrat pogrešamo.

V postnem času bo pred petkovo večerno mašo in tudi pred vsako nedeljsko mašo priložnost za osebno spoved. Ne zamudite priložnosti!

Radijska oddaja v priredbi verskega središča je vsako sredo zvečer, na četrto sredo v mesecu pa jo pripravi naša mladina. Namen sleherne oddaje pa je, da vas obogati kulturno in duhovno z novimi življenjskimi izkušnjami. Zato vsi lepo vabljeni k poslušanju!

P. JANEZ

BOČKOV KOT

Marjan Jakopič

Križ med okni v kotu,
luč nekdanje sreče,
mati ob zibelji
že o njem šepeče.

Zdaj pa je vse tiko,
klop je ves dan prazna,
miza nepokrita,
okna neprijazna ...

Tih visiš na steni,
sence te kropijo,
rane ti odprte
vsak dan krvavijo.

Ni več rož na oknih,
v križe veter veje,
pesem je umrla,
pesem zimske preje.

Ob večernih morda
mati se oglasi:
»Oče naš, za one...«
moli prav počasi.

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

TOKRAT bomo šli po osebo za našo GALERIJO MLADIH – v Adelaido.

Osemnajstletnemu fantu, ki vam ga predstavljamo, je ime PHILLIP IVANČIČ. V osnovno šolo je hodil v Ingle Farm, nato se je vpisal v Christian Brothers College v Adelaidi. Vsa leta je bil odličen študent in je prejema visoke ocene, v zadnjem letu je njegovo povprečje 91%. Maturiral je in zdaj bo začel univerzitetne študije. Izbral je ekonomijo.

Phillip je bister v govoru in hiter v smiselnih odgovorih, zato je bil zadnja šolska leta duša debatne skupine. Več let je zastopal svojo šolo pri medšolskih tekmovanjih v debatiranju in zmagoval. Bil je izbran v ekipo študentov, ki je zastopala na meddržavnem šolskem tekmovanju Južno Avstralijo. Prav njegova skupina je dosegla prvo mesto med avstralskimi državami in prejela za Južno Avstralijo nagrado TV-kanala 10. Phillip je bil tudi izbran za "Lyon's Youth of the Year" in lani je prejel v priznanje za govorniške sposobnosti "The A. McGuire Award".

Pri vsem tem in resnem študiju pa se je naš fant še potrudil in uspešno napravil izpit za radijskega tehnička postaje E.B.I.

Pri vseh svojih uspehih pa Phillip nikoli ni kazal kakke nadutosti, vlijuden je do vsakega tako doma kot v šoli ali izven nje, vedno je pripravljen komu pomagati. Zato pa je bil vedno in je še priljubljen med sošolci in tudi svojimi učitelji.

OTROCI PESNIKU PREŠERNU

KJER KOLI PO SVETU

SLOVENCI ŽIVE,
TAM PESEM SE TVOJA OGLAŠA;
POMOGEL TVOJ DUH JE

IN TVOJE IME,
DA SLAVNA BESEDA JE NAŠA.

NE MOREMO, PESNIK,

DO TVOJIH VIŠIN –
SRCE ŠE MED BAJKE NAM SILI;
A BOMO, OBLJUBLJAMO,
TEBI V SPOMIN
SVOJ MATERIN JEZIK LJUBILI.

LJUBKA ŠORLI

S posebnim veseljem vsemu temu dodajam, da bi Phillipa pri slovenski cerkvi sv. Družine v Adelaidi težko pogrešali. Tam je ministrant že od svojega šestega leta in kljub svojim letom ter visoki šoli je še vedno zvest oltarni službi. Res zgled drugim fantom, ki jih je sram, čim malo dorastejo. In ker so njegove govorniške zmožnosti poznane, Phillipa pater Janez rad porabi za posebne prilike. Tako se je letos 1. januarja ob obisku adelaideškega nadškofa v imenu slovenske skupnosti nadpastirju zahvalil, ko so mu po maši podarili knjigo o emigrantih.

Našemu Phillipu iz srca želimo, da bi ostal vse življenje tako vlijuden in ustrežljiv, kot se je izkazal do slej. Tako bo z zgledom svetil drugim in imel bo vedno veliko prijateljev, ki ga bodo cenili in spoštovali.

Dragi striček! - Pa prejmi prvič pozdrave od mene. Kotiček zelo rad prebiram. Misli nam pošilja teta, ko jih sama prebere. Meni pomaga mama (pa tudi pri tem pismu), ker vsega ne razumem.

Čudim se, da ne pišejo otroci, ki imajo pouk slovenščine. Mi živimo na farmi, daleč od slovenskih središč, pa znamo bolj ceniti Kotiček.

Lepe pozdrave! - Mario Križnič, 12 let, Ma-nangatang, Vic.

OBVESTILO

Veleposlaništvo Slovenije v Canberri sporoča, da je spored konzularnih dni v mesecu marcu 1995 kot sledi:

SYDNEY, NSW, ponedeljek 27. marca 1995

- od devete do dvanajste ure dopoldne v verskem središču sv. Rafaela, Merrylands.
- od tretje do šeste ure popoldne v prostorih slovenskega kluba Triglav.

MELBOURNE, Vic., sreda 29. marca 1995

- od devete do dvanajste ure dopoldne v prostorih SNS v verskem središču v Kew.

GEELONG, Vic., četrtek 30. marca 1995

- od devete do dvanajste ure dopoldne v prostorih slovenskega društva Ivan Cankar.

GOLD COAST, Qld., nedelja 2. aprila 1995

- od devete do dvanajste ure dopoldne v prostorih slovenskega društva Planinka.

Konzularne ure v Sydneju, Melbournu in Geelongu bo vodil g. Aljaž Gosnar, na Gold Coast-u pa ga. Tina Omahen.

Prosimo vse Slovence, ki se želijo poslužiti teh konzularnih dni, da predhodno telefonsko pokličejo veleposlaništvo ter se dogovorijo za točno uro sestanka.

Veleposlaništvo RS v Canberri ima vsak delovni dan uradne ure od desete do ene ure popoldne. V tem času lahko dobite vse potrebne konzularne informacije, osebno ali telefonično. S tem se bomo tudi lahko izognili napačnim tolmačenjem nekaterih konzularnih vprašanj.

Naše veleposlaništvo uraduje na naslovu:

**ADVANCE BANK CENTRE - LEVEL 6,
60 Marcus Clarke Street, CANBERRA CITY.
Številka telefona je (06) 243 4830.
Številka faksimila pa je (06) 243 4827.**

Pisma in drugo pošto pošiljajte na naš poštni predal: **EMBASSY OF SLOVENIA,**

**P.O. Box 284, Civic Square,
Canberra, A.C.T. 2608**

ALJAŽ GOSNAR, odpravnik poslov

KRIŽEM AVSTRALSKIE SLOVENIJE

ELIZABETH DOWNS, S.A. - Naj se spet oglasim in poravnam naročnino zase in za sestro v Avstriji, kateri še nadalje pošiljajte Misli. So moj dar v zahvalo za vse, kar je v preteklosti storila za nas, ko smo bili še v domovini. Kot midva, tudi ona Misli zelo rada prebira. Midva z Romanom si jih podajava iz rok v roke, saj je v tej naši avstralski reviji toliko zanimivega. Žal pa je tudi vedno več - osmrtnic. Je pač tako: staramo se in vsakemu pride slejkoprej čas, ko se mora posloviti od tega sveta.

Pri prijatelju smo zvedeli, da je že pred dvema letoma v Whayalli umrl naš nekdanji znanec **JOŽE PREGELJ**. Bil je še samski, živel je bolj sam zase, rad pa se je udeleževal slovenske maše, kadar nas je pred leti obiskal slovenski duhovnik. Doma je bil nekje okrog Ajdovščine, kaj več pa o njem ne vem.

V marcu nas bo obiskala nečakinja iz Slovenije, katere oče je pred nekaj leti tako nesrečno končal v morju v Whyalli, tri dni pred koncem dopusta pri nas. Hčerka želi videti kraj, kje je zaključil očka svojo življenjsko pot. Peljali jo bomo v Whyallo in bom obenem stopila še v župnišče ter dobila kaj več podatkov o pokojnem Jožetu za našo Matico mrtvih.

Lepe pozdrave vsem znancem, ki prebirajo Misli! In Bog Vas živi! - **Marta in Roman Zrim**

FORRESTFIELD, W.A. - Ko pošiljam ček za naročnino dragih Misli za leto 1995, obenem še sporočam, da smo zopet izgubili enega izmed naše srede. Kot vidite iz priloženega izrezka iz časopisa, je v Perthu 23. novembra 1994 v SCGeneral Hospital-u umrl **IVAN STRAMŠEK**. Doma je bil iz

Za pomoč in nasvet za zmerno ceno

**KOBAL & ASSOCIATES
SOLICITORS & ATTORNEYS**

Dorothy Kobal B.Com LL.B.

81 Sporing Ave,
(P.O. Box KL 806) Kings Langley 2147
(T) (02) 838 0334 (Fax) (02) 674 4583

Conveyancing, Wills & Probate, Small
Business, Litigation and General Advice.

Razgorja pri Slovenski Bistrici, kjer je bil rojen 31. marca 1925. V Avstralijo je prišel s svojo družino leta 1951. Zapušča ženo Amalijo in že dorašcene otroke ter enajst vnukov. Bil je član tukajšnjega Slovenskega kluba.

Morda vam o smrti ne bo nihče drugi sporočil, sem se pa jaz odločila.

Slovenske pozdrave vsem! - Anica Korošec

ST. ALBANS, VIC. - Na dan 20. decembra 1994 je v bolnišnici v Ballaratu umrl Vaš naročnik JANEZ HOZJAN. Pokojnik je bil rojen v Gornji Bistrici v Prekmurju 14. oktobra 1918, živel pa je v Hotizi. Po končani vojni se je pridružil križarjem, ko je bil odpor zatrt, se je pa umaknil preko meje. Uspelo mu je priti do Anglije, kjer se je poročil in z ženo angleškega rodu emigriral v Avstralijo. V Ballaratu je do upokojitve delal v opekarni, dom pa je za svojo družino zgradil v ballaratškem okraju Sebastopol. Tu je samotaril zadnja leta: žena je že okrog deset let med pokojnimi, trije sinovi (Štefan, Peter in John) pa že vsi na svojem, proč od doma.

Pogreb je bil v petek 23. decembra iz krajevne farne cerkve. Nekaj znancev in prijateljev se nas je zbral, da smo pokojnega rojaka spremili na zadnji poti. Naj mu bo lahka avstralska zemlja!

Pozdrav vsem bralcem! - Štefan Baligač

ADELAIDE, S.A. - Adelaidskim Slovencem je še vedno v lepem spominu farna cerkev Srca Jezusovega v Hindmarshu, kjer smo se zbirali vrsto let, predno smo dobili stalnega duhovnika in si pripravili lastno središče sv. Družine. Slovenski duhovnik iz Melbourna je hodil med nas vsaka dva meseca, da smo imeli domačo mašo in tudi večina slovenskih porok ter krstov je bila v tej cerkvi. Na soboto dne 21. januarja letos pa smo se zopet v njej zbrali k poroki. Poročila sta se Justina Anna Bole in George Harold Otto Schneider, nemškega rodu,

K SLIKI vprašanje: **KDO BI VEDEL POVEDATI?** - Brata VALENTIN in ANDREJ ŠIMENC, doma iz kamniškega konca Slovenije, sta prišla v Avstralijo leta 1951. Andrej je po prihodu dobil zaposlitev kot čevljar v Sydneu, Valentin pa je pričel v Coomi pri Snowy Mountains projektu hidrocentrale, kjer je bil kuhan. Na pričujoči sliki, ki jo je poslal od tam prijatelju ali celo daljnemu sorodniku, naj bi bil tretji od desne. Ivan Blažek (Springvale, Vic.) ki o bratih Šimenc ni več slišal od leta 1954, bi rad dobil z njima zvezo preko mesečnika "Misli". Ju kdo bralcev morda pozna in ve za njun naslov?

a rojen v Adelaidi. Justina je hčerka Srečka Boleta in Ivanke r. Radivo. Želela se je poročiti v cerkvi, v kateri sta si leta 1957 obljudila zakonsko zvestobo oče in mati, in poročil naj bi jo duhovnik, ki je poročil starše in njo krstil. Želja se ji je izpolnila: vse predpisane dokumente za poroko je sicer uredil g. župnik v Hindmarshu, poročne obrede pa je opravil p. Bazilij, urednik Misli, ki je ustregel Justini želji in prihitel za to soboto v Adelaido.

Nevestin oče Srečko je istočasno slavil svojo sedemdesetletnico. Prišel je iz bolnišnice in bil na bolniškem vozičku, vendar se je potrudil ter pospremil svojo hčerko pred oltar. Čestitamo mu k visokemu življenskemu jubileju in mu želimo še mnogo let ter zlasti zdravja. Novoporočencema pa tudi iskreno čestitamo. Naj jima dobri Bog da stanovitnosti ter obilo blagoslova! - Poročevalec

GLAS SLOVENIJE

**AVSTRALSKI SLOVENSKI NEODVISNI ČASNIK
PRVI IN EDINI 14-DNEVNIK V AVSTRALIJI**

Redno prinaša politične, gospodarske, kulturne in druge vesti in zanimivosti iz Slovenije, iz diplomatsko konzularnih predstavnosti ter iz slovenske skupnosti

SAMO \$ 4.00 MESEČNO - letna naročnina \$ 50.00

PODPRITE NAŠ SLOVENSKI TISK

Naročnica s priloženim čekom poslati na:

GLAS SLOVENIJE - uredništvo

4/316 Dorset Rd., Boronia, Victoria 3155

OFFICE:
563 8095

MOBILE:
018 107 305

Melbournskim rojakom
na uslugo za kleparska in instalacijska dela

DANNY'S PLUMBING

17 Charles Street
East Bentleigh, 3165

DANNY STIBIL
LICENCE NO. 33308

LAWNTON, QLD. - Iskreno se zahvaljujem vsem Slovencem in tudi avstralskim prijateljem, ki so spremljali mojega prerano umrlega sina na njegovi zadnji poti, zanj molili in mu prinesli cvetja v slovo, z mano in mojo družino pa sočustvovali ob nenadni smrti. Bog Vam povrni za vso pozornost!

Pokojni sin MILAN je bil rojen 5. oktobra 1959 takoj v Brisbane. Bil je še samski in dober človek in je skrbel za mene, posebno še, ko sem poležavala zaradi cestne nesreče. Uslužben je bil v pivovarni. Svojo zemsko pot je zaključil komaj 34 let star dne 11. januarja letos v prometni nesreči, ki se je zgodila v kraju Nambour, Qld. Milanov avto je trčil s tovornim vozilom in sin je bil na mestu mrtev.

Počivaj v Bogu, dragi Milan!

Pokojnega sina priporočam v molitev in vse bralce Misli lepo pozdravljam. - Ana Čarman

ST. ALBANS, VIC. - Umrla je žena prijatelja mojega moža in bila sva z nekaj drugimi znanci na pogrebu. Ker še nihče ni poročal v Mislih, sem se jaz namenila napisati nekaj besed.

V Jerilderie, N.S.W., je zaključila svojo življenjsko pot JOŽICA DRAŠČEK. Pokojnica je bila rojena dne 14. decembra 1943 v družini Zrimšček v vasi Gabrovec, blizu Grosuplja na Dolenjskem. V Avstralijo je prišla 15. januarja 1971 k svojemu možu Albinu, doma iz zamejske Gorice in v Avstraliji že od leta 1949. Albin se je spoznal z Jožico, ko je bil z zdaj že pokojno materjo v Sloveniji na obisku. Poročila sta se v Tržiču 29. avgusta 1970.

Pokojnica je bila dobra žena in mati. Bolehala je že kaki dve leti in umrla dne 7. januarja letos v krajevni bolnišnici, kamor se je zatekla s sladkorno bolezni in obolelimi jetri. Pogrebna maša je bila 10. januarja v cerkvi sv. Brigitte, nato je sledil pogreb na krajevno pokopališče.

Poleg sorodnikov v Sloveniji in moža Albina zapušča pokojnica hčerke Natalijo, Viki in Marijo ter sina Štefana. Vsem, zlasti pa Albinu, naše iskreno sožalje! - Anica Kodrič

Kot vidite, se je z gornjimi sporočili vrsta pokojnih podaljšala za precej imen, ki bi drugače najbrž ne prišli v našo Matico mrtvih. Zahvaljujem se vsem, ki ste poslali na MISLI posmrtna poročila. Obenem apeliram na vse bralce in naročnike MISLI, da jih posnemajo.

Naj temu dodam, da sem iz W. A. (kraj Dianella) dobil vrnjene MISLI, ki so prihajale na ime ALOJZA IVANCICHA. Poštni pripis: Deceased. Bi kdo iz bližine vedel kaj več podatkov o njem? - Urednik

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOŠEŠKO PODJETJE

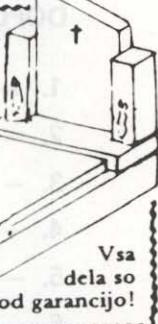
LUCIANO VEŘGA & SONS

ALDO and JOE

MEMORIALS P/L

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Tel.:
359 1179
A.H.: 470 4095

REŠITEV januarske križanke:

Vodoravno: 1. to; 3. je; 5. Ian; 6. mana; 8. sam; 9. de; 10. Ana; 12. od; 13. moda; 15. ga; 16. Iva; 17. tul; 18. ol; 19. isto; 22. in; 24. jaz; 26. pa; 27. ice; 28. vozi; 30. ima; 31. B(azilij) V(alentin); 32. ne.

Navpično: 1. tam; 2. on; 3. ja; 4. ena; 5. Ladislav; 6. med; 7. Angelica; 8. so; 9. do; 11. A(lcoholic) A(anonymous); 13. mati; 14. avto; 18. oj; 20. spi; 21. ta; 23. n.e.; 25. zob; 27. ime; 29. zv.; 30. I.N.(R.I.).

Rešitev so poslali: Jože Grilj, Lidija Čušin, Frančka Anžin, Jožica Plaznik, Milan Prešeren, Lojzka Pinterič, Jože Štritof, Marta Zrim, Ivanka Študent, Ivan Podlesnik. – Izžrebana je bila Marta Zrim.

*
SLOVENIANS IN AUSTRALIA je zbirka v angleščini pisanih del pokojne melbournske študentke Irene Birsa, med njimi tudi njeno diplomsko delo o našem središču v Kew za LaTrobe univerzo. Dobite jo preko MISLI za ceno dvajset dolarjev (brez poštnine).

THE GRAINARY BAKE HOUSE

Phone 846 7700

Melbournskim rojakom
se toplo priporočamo
z raznovrstnim domačim
pecivom, kruhom in še
drugimi dobrotami naše peči.

F. M. P. BRAČKO

1/110 JAMES STREET, TEMPLESTOWE 3106

Admiral Motor Inn

Vaša gostitelja sta MURRAY in FRANK BERIC

Eno-, dvo- in trisobna odlično opremljena
stanovanja, kopalni oazen, sončna terasa, pralnica,
TV, ventilatorji, zajtrk po želji ...

Samo par minut hoje do plaže in središča mesta.

Vprašajte za ostale informacije!

2965–2967 Gold Coast Highway

(ali pa P. O. Box 691)

SURFERS PARADISE, QLD. 4217

Telefon: (075)398 759

DOPOLNJEVANKA

1. * - E - - - -
2. - - I - - - -
3. - - K - - - -
4. - - A - - -
5. - - B - - -
6. - - A - - -
7. - - O - - - -
8. - - L - - -
9. - - O - - - -
10. - - A - - -
11. - - R - - -
12. - - O - - - - -
13. - - A - - -
14. - - D - - -
15. * - A - - -

Vstavi odgovarjajoče besede:

1. Z vsakdanjo hrano nas zalaga.
2. Dodati svojemu znanju s praktičnim delom.
3. Mučiti, komu povzročati hude skrbi.
4. Vas blizu Cerkelj na Gorenjskem.
5. Priimek sodobnega pisatelja, prejemnika letošnje Prešernove nagrade.
6. Kar izdelavajo, popravljajo in prodajajo v njej, je v zvezi s časom.
7. Tajen, neimenovan (tujka).
8. Dolžnost državljanov za izbiro vodstva.
9. Eden pravopisnih znakov.
10. Povzroči bolečino, pa lahko tudi ubije.
11. Goljufati, biti nevezet.
12. Tujina, zamejstvo.
13. Eden tropičnih sadežev.
14. Ena šolskih potrebsčin.
15. Divja žival, znana po nočnem tuljenju.

Če si izbral in vstavil pravilne besede, te bosta dve vrsti črk, brani od zgoraj navzdol, spomnili na nekaj v zvezi s februarjem. Na kaj?

Rešitev pošljite do 10. marca na uredništvo!

“Ženi sem napravil predpostno pridigo o varčevanju.” – “In uspeh?” – “Prenehati bom moral kaditi.”

DO YOU NEED A GOOD PLUMBER?
POTREBUJETE KLEPARJA,
VODNEGA ALI PLINSKEGA
INSTALATERJA?

Rojakom Melbourna in okolice
se priporoča in je na uslugo
JOŽE ŽUGIČ,

5 Waverley Ave., E.Kew - Tel.: 817 3631

Viktorijskim rojakom
se priporočamo za razna
obnovitvena dela na grobovih
in tudi nove spomenike
na vseh pokopališčih Viktorije.

R & R Memorials Pty Ltd

ACN 006 888 624

20 Field Street

Craigieburn VIC 3064 Mobile:

Telephone: (03) 308 1652 018 348 064

Faximile: (03) 308 1652 018 531 927

V postajni čakalnici.

“Ali bi hoteli nekaj minut paziti na moj kovček?”

“Oprostite, jaz sem bančni direktor!” je gospod skoraj užaljen.

“Nič hudega. KLjub temu vam zaupam.”

*

Teta nečakinji Nežki: “Katerega tvojih bratov imaš rajši, Petra ali Pavla?”

“Tega pa že ne povem, sicer me bo Pavel premilatil.”

PA SPET NEKAJ UVOŽENEGA IZ REPUBLIKE SLOVENIJE

- + Izdaja prijateljev je prva vaja za izdajo domovine.
- + Če je verjeti temu, kar vidim na TV in berem v časopisih, potem se mi zdi, da je preveč odprtih vprašanj in premalo ali nič zaprtih tovarišev.
- + Kaj res raste standard – ali pa se niža človek?
- + Težko je ostati pošten – konkurenca je vse slabša.
- + Da bi se jim postavil na čelo, je moral iti čez trebuh.
- + Človek človeku – telefon.
- + Ne dovolim, da nas odpisujejo nepismeni.
- + Lahko je živeti od danes do jutri, če si se že včeraj nagradil.
- + Človek je največje bogastvo – toda samo takrat, če je kaj vreden.
- + Izkorisčanje človeka po človeku ni dovoljeno. Kako pa je z izkorisčanjem človeka po – nečloveku?

HOJA ZA KRISTUSOM – Knjižica je v obliki molitvenika in obsega nesmrtnе spise Tomaža Kempčana. Cena 5 dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika vredne vsebine na 305 straneh. Prva izdaja je pošla, druga je na poti in jo kmalu pričakujemo.

LUČ V ŽIVLJENJE je molitvenik z velikimi črkami za ostarele, ki so jim opešale oči. Cena 10 dolarjev.

VSE POTI – V tekoči vezani besedi izražena topla razmišljanja je napisala v Melbournu Draga Gelt. Od vsake knjige gre en dolar za Dom počitka m. Romane v Kew. Cena 15 dolarjev.

DREAMS VISIONS – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center of USA. Lepo darilo angleško govoreči osebi. Cena 11 dolarjev.

WHISPER – Angleško-slovenske pesmi Danijele Hliš. – Cena 10 dol.

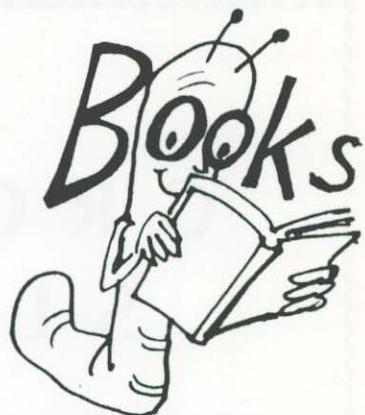
MEN WHO BUILT THE SNOWY – O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kobal. Cena 8 dolarjev.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jožeta Komidarja, N. S. W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmišljajo komunizmu. Cena 6 dolarjev.

ČASOMER ŽIVLJENJA – Avtobiografska razmišljanja je napisal Lev Detela, Avstrija. Knjiga je izšla v Argentini. Cena 13. dolarjev.

ŽIVLJENJSKI IZZIVI je naslov knjige inž. Ivana Žigona, ki je izšla pravkar v Ljubljani. Cena je znižana na 15.– dolarjev.

JEZUS DOBRI PASTIR. Baragove molitve je zbral v molitvenik dr. F. Jaklič – Z velikimi črkami za slabe oči. – Cena 10 dolarjev.

LEPOTE SLOVENSKIH CERKVA je monumentalna knjiga z 283 čudovitimi barvnimi posnetki. Avtor fotografij je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Kupi jo, da bo postala tvoj družinski zaklad, ki ga boš s ponosom pokazal obiskovalcem druge narodnosti. Cena 49 dolarjev.

ZA PEST DROBIŽA je najnovejša pesniška zbirka, ki nam jo poklanja adelaidski rojak Ivan Burnik Legiša. Cena deset dolarjev.

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s prisrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irving Street, PHILLIP (CANBERRA), A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m. Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI – DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

1995

GROUPS FOR SLOVENIJA

Book now for 3 economical groups
departing from Adelaide - Brisbane - Melbourne or Sydney
on May 27th, June 17th and June 21st.

SLOVENIA TRAVEL / DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109
Telefon: 842 5666

Lic. No:
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

PRIGLASITE SE ŽE SEDAJ ZA SKUPINSKO
POTOVANJE NA OBISK SLOVENIJE V LETU 1995
Odšli bomo 27. maja in 17. ter 21. junija.

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMOK TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH

Slovenija Travel / Donvale Travel

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666